

Lichamelijke Opvoeding

Jaargang 99 - 25 MRT. 2011

Topic Evenementen

Samenvatting notulen
wintervergadering

LO en sport als doel en middel

Agenda voorjaarsvergadering

Nummer

3

3+2=een *fit* idee
www.3plus2.nl

 KVLO

→ BRUGGEN SLAAN TUSSEN LICHAMELIJKE OPVOEDING EN JEUGDSPOORT?

AAN DE SLAG MET BADMINTON

De badmintonsport is al menig jaar een Olympische sport en wordt op grote schaal beoefend binnen honderden verenigingen. Maar ook binnen het onderwijs neemt badminton een belangrijke plek in. Met de juiste materialen, die vele scholen al in bezit hebben, kunnen voor elk kind diverse leuke en uitdagende oefenvormen neergezet worden. Daardoor is de sport laagdrempelig en ideaal om op elk niveau binnen zowel het onderwijs als de vereniging beoefend te worden.

In Aan de slag met badminton worden bruggen geslagen tussen het bewegingsonderwijs op de basisschool en het voortgezet onderwijs, alsmede tussen het bewegingsonderwijs en de badmintonvereniging. Daarmee biedt het zowel docenten, trainers als studenten lichamelijke opvoeding een breed arsenaal aan oefenvormen en geeft het

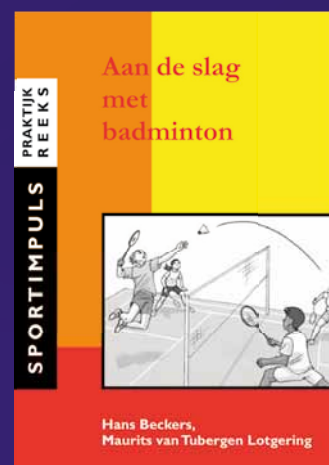
handige tips en trucs om de badmintonlessen nog aantrekkelijker te maken.

Doordat per leeftijdsgroep en per vaardigheidsniveau spel- en oefenvormen worden beschreven ontstaat voor de lezer een duidelijk herkenbare leerlijn. Daarnaast wordt in het laatste hoofdstuk aandacht besteed aan zaken als de spelregels en diverse toernooi- en wedstrijdvormen. Hierdoor is Aan de slag met badminton een ideaal boekwerk voor iedereen die meer wil weten van de sport en kinderen met nog meer plezier aan deze sport of dit spel wil laten deelnemen.

Hans Beckers is docent aan het CIOS Sittard/Venlo en Fontys Sporthogeschool.

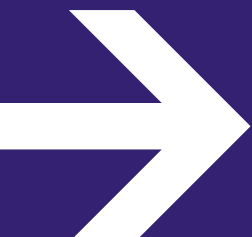
Maurits van Tubergen Lotgering is badmintontrainer en beleidsadviseur sport in de gemeente Haarlemmermeer.

AAN DE SLAG MET BADMINTON

ISBN: 9789072335500

Prijs: € 14,90 incl. btw

LEZEN OVER BEWEGEN

In samenwerking met Arko Sports Media

Inhoud:

TOPIC

Evenementen

Voor het organiseren van grote evenementen komt heel wat kijken. We hebben enkele voorbeelden onder de loep genomen. In deze reeks zit het grootste sportevenement ter wereld: de Olympische Spelen, maar ook de organisatie van een circusvoorstelling op een school. Beide prestaties van formaat! En wat te denken van de feestelijkheden rond ons eigen jubileum.

06 | 150 jaar KVLLO / *Aernout Dorpmans*

08 | Schoolsport als platform voor nieuwe ontwikkelingen / *Evert Minderaa*

10 | Samen sterk voor sport / *Tim Smit*

12 | Nederland evenementenland / *Kalle Siebring*

14 | Het Boeiercircuit in beeld / *Magda Brouwer*

En verder

42 | **Studiereis Sport en Onderwijs** / *Miriam Appelman en Bart van den Bosch*

32 | Dagelijks lessen bewegen en sport / *Hilde Bax en Guus Klein Lankhorst*

36 | Lichamelijke opvoeding en sport als doel en als middel / *Adri Vermeer*

40 | Ze hebben Nijmegen in beweging gekregen / *Floor de Booy*

42 | Studiereis Sport en Onderwijs: bewegen als vanzelfsprekendheid / *Miriam Appelman en Bart van den Bosch*

PRAKTIJK

24 | **Tafeltennis op maat voor het onderwijs** /

Enrico Zondag

20 | Zumbaworkout (2) / *Sentini Grunberg*

24 | Tafeltennis op maat voor het onderwijs (2) / *Enrico Zondag*

28 | Thomas Oriëntatiedag maakt kennis met 'het nieuwe sporten' / *Olaf Rompelberg en Jenny van der Borgh*

RUBRIEK

46 | **(KV)LO-nieuws**

05 | Eerste pagina

16 | Van het bestuur / *Samenvatting notulen wintervergadering*

18 | (KV)LO en recht

35 | Column, *Mery Graal*

35 | Boeken

44 | Scholing

46 | (KV)LO-nieuws

KVLLOWeb.nl

Schoolsport · Sport in verenigingen · Fitness · Therapie

Al meer dan 60 jaar is Sport-Thieme uw partner in sportzaken.

Wij adviseren scholen, verenigingen, overheden en instanties. Vraag uw gratis catalogus aan en profiteer van onze service-voordelen. Wij bieden u een grote keuze uit 10.000 artikelen voor meer dan 40 soorten sport, 3 maanden recht op terugsturen en minstens 3 jaar garantie.

Overtuig u zelf!

0211205

Sport-Thieme · Tel. 02 97-80 78 77 · info@sport-thieme.nl · www.sport-thieme.nl

Lekkerfit!

*"De kern voor een
gezonde schoolomgeving"*

Noordhoff Uitgevers

Hartstichting

www.lekkerfitopschool.nl

Lichamelijke opvoeding: van volksbelang!

Op 14 en 15 april 1939 vond het eerste Nederlandse congres voor lichamelijke opvoeding plaats. Het werd op twee plaatsen gehouden, in Amsterdam en Den Haag. Een uniek congres al was het alleen maar om de samenstelling van het erecomité met haar drie ere-voorzitters en 91 (!) leden. Daarnaast had men een congresbestuur waar, naast de voorzitter, 87 leden deel van uitmaakten. Het zijn indrukwekkende aantallen en de personen waren in die tijd toonaangevend in politiek, openbaar bestuur, wetenschap, onderwijs en bedrijfsleven. De Vereniging van Leraren en Onderwijzers in de Lichamelijke Opvoeding in Nederland (het predikaat Koninklijk werd in 1962 bij het 100-jarig

bestaan toegekend) kon terugkijken op een geslaagd congres en in haar verslag schrijft zij dan ook: „Wij vertrouwen, dat dit verslag de betekenis van het congres nader zal doen uitkomen, opdat de in de congreszittingen uitgestippelde lijnen richting mogen geven aan de verdere ontwikkeling van wat een volksbelang is van de allereerste orde“. Een volksbelang van de eerste orde, zo werd het belang van lichamelijke opvoeding omschreven en inderdaad, de congresbijdragen lezend kun je er niet omheen: de samenleving heeft de lichamelijke opvoeding nodig. En nu stel ik dat ook de omgekeerde richting geldt: de lichamelijke opvoeding kan niet bestaan zonder de samenleving.

Ga het gesprek aan, wacht niet af

Dat midden in de samenleving staan is één van de speerpunten die we als KVLO uitvoeren. Gesprekken vinden plaats met vertegenwoordigers van departementen, NOC*NSF, sportbonden, Vereniging Sport en Gemeenten, opleidingen enz.. In deze gesprekken geven we de ontwikkelingen aan binnen ons vakgebied en leggen we uit welke rol wij voor de lichamelijke opvoeding zien bij het aanpakken van verschillende vraagstukken in de samenleving. Wat we op landelijk niveau doen zou ook op regionaal en plaatselijk niveau moeten plaatsvinden. We zien dat gemeenten maar vooral ook de provincies met hun sportservicecentra, meer en meer aandacht voor de lichamelijke opvoeding aan de dag leggen. Voor een afdeling, of een combinatie van afdelingen een uitgelezen mogelijkheid om gesprekken aan te gaan. Ik verwacht dat er meer decentraal beleid ontwikkeld gaat worden op de terreinen van de lichamelijke opvoeding en sport en dan moeten we niet afwachten totdat het beleid geschreven is maar juist aan de voorkant meepraten. Er zijn namelijk meer partijen, zoals uit de welzijnshoek, die hun activiteiten naar het terrein van de lichamelijke opvoeding en sport proberen te verleggen. Onder de term volksbelang uit 1939 kan veel worden geschaard. Vanuit de welzijnsgedachte van heden ook. Wij zullen aan moeten geven waarom juist de lichamelijke opvoeding een prominente plaats moet innemen. De ideeën zijn er en de mogelijkheden tot uitvoering ook!

Jan Rijpstra

COLOFON

Lichamelijke opvoeding

is een uitgave van de Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Opvoeding (KVLO)

Redactie: Hans Dijkhoff (hoofdredacteur) Maarten Massink (praktijkredacteur) Jacqueline Tangelder (redactiemedewerkster) Redactieraad: Hilde Bax, Marianne van Bussel, Peter Barendse, Lars Borghouts, Jan Faber, Frank Jacobs, Mark Jan Mulder, Chris Mooij, Jorg Radstake en Sebastiaan Platvoet. Redactieadres: KVLO, Postbus 398, 3700 AJ Zeist, e-mail: redactie@kvlo.nl. Abonnement Lichamelijke Opvoeding: Jaarabonnement € 60,- (buitenland € 80,-) Losse nummers € 5,- (excl. verzendkosten) Handelsadvertenties: Bureau Van Vliet BV, Passage 13-21, Postbus 20, 2040 AA Zandvoort, fax: 023 571 7680 e-mail: zandvoort@bureauvanvliet.com www.bureauvanvliet.com. Verschijningsdata 2011: 28 jan., 25 feb., 25 maart, 29 april, 27 mei, 24 juni, 26 aug., 30 sept., 28 okt., 25 nov., 23 dec. Druk: Drukkerij Ten Brink Meppel, Postbus 41, 7940 AA Meppel. Tel.: 0522 855 111. Vormgeving+Opmaak: FIZZ reclame+communicatie, Stationsweg 44a, 7941 HC Meppel. Tel.: 0522 246 162. Aanbieding en plaatsing van teksten en foto's houdt tevens mogelijk gebruik op de KVLO-website in, uiteraard met vermelding van auteur en fotograaf. Overname van artikelen is alleen toegestaan met bronvermelding en na goedkeuring van de auteur. De redactie is verantwoordelijk voor de samenstelling. Niet alle artikelen behoeven de (volledige) instemming van de redactie te hebben.

150 Jaar KVLO

In het kader van het topic een bijdrage over de viering van een jubileum en wel van onze eigen KVLO! Na een oproep voor suggesties en ideeën in LO 14 van december 2008, krijgt het definitieve programma om het 150-jarig bestaan van de KVLO op grootse wijze te vieren steeds meer vorm. Hoever zijn we al? De komende tijd zullen we je informeren over het programma.

Door: Aernout Dorpmans

O Organisatie

De directeur van het bureau, Cees Klaassen, is verantwoordelijk voor het programma KVLO 150 jaar; Aernout Dorpmans voert het programma uit. Het bureau zorgt voor de secretariële ondersteuning en indien nodig wordt bij specifieke zaken assistentie gevraagd. We denken hierbij aan stagiaires van hbo- en mbo-instellingen. Per programmaonderdeel zijn of worden project-groepjes geformeerd die op organisatorisch en uitvoerend vlak ondersteuning geven.

Programma

Voor het gehele jaar 2012 proberen we een ambitieus programma te verwezenlijken. Feitelijk hebben we met twee schooljaren te maken: het schooljaar 2011-2012 en 2012-2013. Een aantal activiteiten vindt in het voorjaar plaats en een aantal na de zomervakantie. Daarmee kun je dan met je onderwijskundige planning rekening houden.

Outfit in de jaren '80

De volgende onderdelen zijn benoemd.

- 1 *De KVLO is 150 jaar jong en heeft al 150 jaar passie voor bewegen*
Het bestuur zal in de nieuwe beleidsnotitie 2012 – 2016 deze passie voor bewegen en sport verder vertalen in een visie met nader te bepalen doelstellingen. Daar zetten we het beeld van de KVLO neer: ambitieus, gedegen, onderbouwend, samenwerkend, betrouwbaar, creatief. Daarnaast neemt de KVLO ook haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Deze boodschap dragen we uit naar alle maatschappelijke partners en de politiek.
- 2 *Er komt een digitaal lustrumboek: 150 jaar KVLO = 150 jaar passie voor bewegen*
Door een werkgroep is het laatste halfjaar veel werk verricht om een digitale canon samen te stellen. Diverse auteurs zijn gevraagd en aan het werk gegaan om de 'vensters' te vullen. In de wintervergadering 2011 zal de canon als start van het 150-jarig bestaan aan de leden worden aangeboden.
- 3 *De leden, de vakcollega's, moeten centraal staan*
De KVLO is er als vakorganisatie allereerst voor haar leden maar maakt zich daarnaast ook hard voor kwalitatief, goed bewegingsonderwijs. Dit betekent dat we het streven naar kwalitatief en goed bewegingsonderwijs willen linken aan goede kwaliteitsvolle scholing. Hoe willen we dat nu uitdragen?
 - In samenwerking met de ALO's en andere opleidingsinstituten zullen alle studiedagen in het teken komen te staan van *150 jaar passie voor bewegen*. Gepassioneerde inleiders, collega's, zullen dat vertalen. 'Collega's voor collega's' ofwel *Teachers for Teachers*. Daarnaast zullen we in het dagprogramma ruimte creëren om bij dit feestelijk moment stil te staan.
 - In overleg met de directeurs van de grote sportbonden is afgesproken dat er rond EK's en WK's of andere grote toernooien clinics komen waarbij we werken aan eigen vaardigheid, het opdoen van leerstof voor de dagelijkse onderwijspraktijk en het bezoeken van een of meerdere wedstrijden op deze dag. Met de honk- softbalbond (KNBSB) hebben we al een principeakkoord rond het EK honkbal. We willen daarbij voor zowel de collega's in het PO als het VO een aanbod verzorgen.
 - Na de Olympische Spelen in Londen gaan we samen met NL-Coach een Nationaal sport- & beweegcongres organiseren: school & sport in een breed perspectief.

De heer Kramer aan het woord

De knieopzwaai; zelden meer vertoond

FOTO'S: KVLO ARCHIEF

Topcoaches en collega's die ook in de sport als coach werkzaam zijn, zullen dan praten over hun passie voor de sport en het bewegen. Deze dag zal in de maand september plaatsvinden op Papendal.

Bij deze studiedagen willen we ook de ALO-studenten betrekken. Zij zijn onze toekomstige collega's.

4 Bereik ook het onderwijs, de ouders en de leerlingen

De achterliggende gedachte hierbij is: hoe kunnen we de KVLO etaleren als een sociaal, maatschappelijk betrokken organisatie. Daarbij is het ook een goed moment om de betekenis van bewegen en sport binnen het onderwijs opnieuw een accent te geven. De KVLO zal zich inzetten om bij het maatschappelijke werkveld de rol van bewegen en sport aan te blijven kaarten.

- In 2012 organiseren we voor de tiende maal de School Final van Mission Olympic. Samen met Coca-Cola en NOS*NSF willen we aan deze tiende School Final een extra feestelijk tintje geven.
- Samen met het Nationale Sport Platform gaan we in de Nationale Sportweek 2012 de eerste Nationale sport- en beweegdag organiseren waarbij het de ambitie is dat we 1,5 miljoen jongeren willen laten bewegen voor jongeren. We gaan dat doen samen met het onderwijs, de sportbonden, de clubs, de provinciale sportraden, de gemeenten en het bedrijfsleven. Daarbij gaan we deze dag koppelen aan 'bewegen en sporten' voor goede doelen die concreet te maken hebben met bewegen, sport, gezondheid en lifestyle.

- Bij TNT Post is een aanvraag ingediend voor een nationale postzegel rond het 150-jarig bestaan van de KVLO zodat het hele land weet dat we 150 jaar jong zijn.
- Met diverse partners in het onderwijs en bedrijfsleven is volop overleg. De eerste reacties zijn zeer positief en hoopvol dat het allemaal gaat lukken.

5 Activiteit voor de kaderleden

- De kaderleden zijn de ziel van de vereniging. Veel kaderleden zijn al jaren gepassioneerd bezig om de visie en het beleid van de KVLO mee te bepalen en uit te dragen. Rond de voorjaars- en wintervergadering willen we deze vrijwilligers op gepaste wijze in het zonnetje zetten.

6 Activiteit voor de medewerkers op het bureau

De KVLO is 150 jaar jong dankzij de medewerkers op het bureau. Ook zij zullen niet worden vergeten.

Kortom

De KVLO is nog net zo gepassioneerd voor het bewegen en de sport als de collega's die in 1862 de KVLO gestart zijn. De komende tijd houden we je op de hoogte.

Aernout Dorpmans is projectmanager 150 jaar KVLO

ADVERTENTIE

Langevelderslag 36-38
2204 AH Noordwijk
Tel: 088-007 2010
E-mail: info@zwerfsport.nl

WERKWEKEN / TREKTOCHTEN

België: Ardennen: 5 locaties

Frankrijk: Ardennen en Alpen

Frankrijk: Verdon-Côte d'Azur-Mimizan

Duitsland: Eifel - Heimbach

Slovenië: Alpen - Bled

Nederland: Noordwijk

Gratis introductiedag Ardennen

Zondag
10 april 2011

KIJK OP: **WWW.ZWERFSPOORT.NL/ACTIE**

Contact:

aernout.dorpmans@kvlo.nl

Schoolsport als platform voor nieuwe ontwikkelingen

Leerlingen, jeugd moeten zoveel mogelijk bewegen. Zeg je dat tegen een sectie bewegingsonderwijs op een school, dan zal ieder lid dat beamen. Dat doen we door lessen bewegingsonderwijs aan te bieden. Daarnaast zijn er nog andere manieren om leerlingen plezier in bewegen te laten ervaren. Een ervan is schoolsport in vele varianten.

Door: Evert Minderaa

Schoolsport in VO kent vele verschijningsvormen

Uiteenlopend van sportdagen en oriëntatie-programma's tijdens de reguliere lestijden, tot clinics, instuiven en buitenschoolse toernooien buiten die lestijden. Iedere school in iedere plaats kent zo zijn eigen vormen van school-sport. En allemaal willen we hetzelfde namelijk leerlingen stimuleren voldoende te bewegen en stimuleren te blijven bewegen waarbij plezier een belangrijke drijfveer vormt!

Om dit te na te streven zijn er vele initiatieven. Van sportklassen, LO2, SDV, BSM en VMBO in beweging tot gemeentelijke toernooien of toernooien georganiseerd door samenwerkende scholen. Van sportdagen en extra toernooien na school gekoppeld aan het eigen curriculum tot Mission Olympic. Vanuit de KVLO proberen we al deze schoolsport-varianten te bevorderen. Door studiedagen en dit soort artikelen komen ze alle aan bod en in the picture waarbij, logischerwijs, Mission Olympic als voortzetting van de KVLO schoolsporttoernooien het middelpunt vormt binnen het VO! Door een uitgebreide pr-campagne is het aantal scholen dit jaar flink toegenomen. Daarnaast heeft een aantal andere, reeds bestaande, regionale of plaatselijke competities hun toernooi als voorronde gehangen aan Mission Olympic. Hierdoor kunnen hun winnaars als extraatje naar de finales in Amsterdam. Dit heeft er toe geleid dat het aantal deelnemende scholen is gestegen van 200 naar 275! Een succes dat we nog verder willen uitbouwen in de komende jaren.

Dit uitbouwen zal ook moeten plaatsvinden door te investeren in de duurzaamheid en de kwaliteit van

de regionale voorrondes. De KVLO probeert de organisatoren, collega's van deelnemende scholen, daar waar wenselijk en mogelijk te ondersteunen. Die ondersteuning kan van alles inhouden dat het organiseren van een voorronde verlicht. Het enige wat nog niet verlicht kan worden is de financiële consequentie die hangt aan deelname.

Ontwikkelingen

In de verdere ontwikkeling van Mission Olympic staat een aantal zaken voorop. Zaken die deelname vergemakkelijken niet alleen voor de deelnemers maar ook voor de school als organisatie. Zo kan deelnemen vergemakkelijkt worden door bijvoorbeeld aanpassingen binnen de reglementen. Recente aanpassingen bij vooral volleybal en basketbal hebben geleid tot een enorme vergroting van het aantal deelnemende scholen in die sporten. Toch grote sporten binnen het VO-curriculum! Maar ook het nieuw aanbieden van streetdance heeft een heel nieuwe groep deelnemers aangesproken. Zo proberen we de meer traditionele sporten aan te vullen met nieuwe trendy sporten. Hierdoor zal er ook in de toekomst

In het Olympisch stadion

Veldloop

Atletiek

nog wel eens wat in het aanbod wijzigen en blijft de competitie dynamisch!

Nog een nieuwe ontwikkeling is de vorming en het ontstaan van grotere voorrondes. Door toernooien in verschillende sporten tegelijk te laten organiseren op (ongeveer) dezelfde locatie hoeft er minder en vooral minder vaak gereisd te worden. Dit is vooral voor de schoolorganisatie erg belangrijk. Lesuitval hangt als een soort zwaard van Damocles boven de school en dus ook boven de schoolsport! Maar ook de beleving wordt vergroot als een voorronde lekker groot is met meerdere sporten en meerdere deelnemende scholen. En die beleving blijft de deelnemers, onze leerlingen, nu eenmaal het langst bij! Niet voor niets proberen we het programma rond de finale zo aantrekkelijk mogelijk te maken!

Afvallers

De beurt is nu echter ook aan 'de achterblijvers' die de finale niet hebben gehaald. En nog eerder, de afvallers die het team dat aan een voorronde deelneemt niet hebben gehaald. Zij hebben deelgenomen aan de schoolsport op hun school en dat is voor ons ook al Mission Olympic! Voor al die leerlingen zijn er dit jaar de polsbandjes en de teampagina op www.missionolympic.nl waar ook supporters zich zichtbaar kunnen maken. Uiteraard zoals overal in onze maatschappij kun je ook bij ons wat winnen!

Voor de deelnemende scholen proberen we positieve publiciteit te genereren door persberichten uit te laten gaan opdat scholen eigenlijk zonder iets

te hoeven doen, ja, inschrijven voor de competitie, plaatselijke publiciteit kunnen halen. Deelnemen is hier al voldoende. Winnen maakt het uiteraard nog beter maar wij willen er niet alleen voor de winnaars zijn.

Marketing

En last but not least ontvangen secties vlaggen, posters en zelfs dvd's waarmee ze zichzelf binnen en buiten de school kunnen laten zien aan collega's, directies, ouders en andere geïnteresseerden op ouderavonden en open dagen. Zo vinden wij de MO-materialen terug op polsen van deelnemers, om schouders van collega's, in plaatselijke en regionale kranten en aan muren van schoolgebouwen. Soms zelfs in een ver buitenland! We zien veel van de genoemde ontwikkelingen steeds vaker terug binnen de Mission Olympic competitie. Dat is mooi want alleen door elkaar van alle kanten te versterken kunnen we ervoor zorgen dat onze leerlingen de mogelijkheid krijgen op vele manieren voldoende te bewegen en te blijven bewegen!

De docent LO is de spil

Ondanks alle veranderingen blijft de docent LO, of hoe we die ook willen en gaan noemen in de toekomst, de centrale figuur binnen de schoolsport en dus ook binnen Mission Olympic. Als organisator, initiator en de persoon die al het schoolse bewegen enthousiasmeert is deze docent niet weg te denken en de belangrijkste persoon binnen de schoolsport en daarom voor ons binnen Mission Olympic! ■

Basketbal in de Apollohal

Contact:

missionolympic@kvlo.nl

Nationale Sport Week 2011, 16 t/m 23 april

Samen sterk voor sport!

“Pietertje”, een reclamefilmje voor pindakaas, wie is er niet groot mee geworden?! Dat zou ook de boodschap moeten zijn voor bewegen en sport in het onderwijs: “je wordt er groot mee”. Een goede zaak dus dat onderwijs en sport steeds meer gaan samenwerken. De Nationale Sport Week, die wordt gehouden van 16 tot en met 23 april 2011, is ook voor gymleraren het moment net even wat meer aandacht voor sport te vragen.

Door: Tim Smit

Een goede dagelijkse hoeveelheid beweging is goed voor de studieresultaten en ook een goede manier om je motoriek te ontwikkelen. Om nog maar te zwijgen over het effect van verbroedering dat sport zo vaak met zich meebrengt en het plezier dat sport oplevert. De laatste jaren staat de verbinding tussen school en sport helaas onder druk. Gelukkig heeft de KLVO, één van de Founding Fathers van Stichting

Nationale Sport Platform, haar ‘3+2 = een fit idee’-campagne gestart, waarin onder andere gepleit wordt voor een nadrukkelijker verband tussen sport en onderwijs. Maar ook NOC*NSF, een andere Founding Father van Stichting Nationale Sport Platform, pleit vanuit de ambitie ‘een Leven Lang Sporten, voor iedereen’ voor een structurele verbinding tussen sport en onderwijs. Deze houdt in dat de leerlingen in de bovenbouw van het primair onderwijs en gedurende hun gehele periode in het voortgezet onderwijs naast het gewone ‘fysieke alfabet’ deel moeten kunnen nemen aan een brede sportoriëntatie. Zo’n sportoriëntatie zou moeten bestaan uit twee keer per jaar een nieuwe sport proberen en twee keer per jaar een sportoriëntatie bij een vereniging. Via het project ‘Sportaanbod voor

Voorbeeldprogramma NSW op het Thomas á Kempis College

Doel

Leerlingen de kans geven om aan verschillende activiteiten deel te nemen buiten schooltijd. Leerlingen plezier geven in sport en bewegen.

Maandag 18 april

12.15 – 13.00 uur

Opening door directie en Jaap Stam

Activiteiten: Opblaasbaar voetbalveld buiten en basketbal binnen. Docenten en leerlingen teams tegen elkaar.

15.30 – 16.30 uur.

Activiteiten: Keuze activiteiten voor *bovenbouw*. Keuze uit voetbal, volleybal, basketbal, lacrosse, honkbal, hockey en dansen. De leerlingen kunnen een uur lang sporten buiten schooltijd om.

Dinsdag 19 april

08.30 – 15.30 uur

De gehele dag zal Rick Koekoek (Nederlands kampioen en nr. 3 van de wereld ‘bike trial’) aanwezig zijn op Thomas á Kempis College-centrum. De gymzaal zal worden omgebouwd tot een bike trial parcours waarin leerlingen tijdens de lessen ‘Sport for you’ les krijgen van

Rick. Tevens zal Rick in de pauzes een demonstratie geven op het schoolplein voor alle leerjaren plus docenten.

15.30 – 16.30 uur.

Activiteiten: Keuze activiteiten voor *onderbouw*. Keuze uit voetbal, volleybal, basketbal, lacrosse, honkbal, hockey en dansen. De leerlingen kunnen een uur lang sporten buiten schooltijd om.

Woensdag 20 april

08.30 – 16.15 uur

Activiteit: De atletieksportdag.

Alle leerlingen van Thomas á Kempis College centrum (ongeveer 600 leerlingen) zullen deelnemen aan de atletieksportdag waarin ze vijf atletiek onderdelen zullen beoefenen.

Activiteit: Dance event.

Donderdag 21 april

13.00 – 16.30 uur

Activiteiten op locatie: Alle leerlingen kunnen zich opgeven voor verschillende activiteiten als surfen, kanoën, zeilen, survival, mountainbiken, klimmen en fitness.

Overige vakken

Tijdens de gehele Nationale Sport Week zal niet alleen het bewegingsonderwijs aandacht aan sport besteden. Bij alle vakken zal er in deze week gewerkt worden met het thema ‘sport’. Zo proberen we de Nationale Sport Week in de hele breedte van het Thomas á Kempis College te trekken.

Concrete tips

Bedenk een passende activiteit waarmee je tijdens de Nationale Sport Week (16-23 april) extra aandacht voor sport wilt vragen. Ter inspiratie hieronder alvast enkele voorbeelden:

- ga met de klas of school naar een sportvereniging in de buurt voor een kennismakingsles/-training aan of laat de sportvereniging naar de school komen
- organiseer elke ochtend in de Sportweek een warming-up
- stel elke schooldag in het teken van een andere sport(tak), bijv. racketsport, fietssport, etc.
- regel een clinic met een lokale topper en/of talent
- organiseer samen met verenigingen een sportmarkt op het schoolplein
- houd een verkiezing van sportheld en -heldin van de school
- gebruik de grote pauze voor het organiseren van een beweegkwartier
- bedenk samen met sportverenigingen een naschools sportaanbod dat alleen geldt tijdens de Nationale Sport Week.

Heb je een andere idee? Laat het ons weten en mail je idee naar Tim.Smit@nationalesportplatform.nl.

Schommelen of zwaaien, altijd fun!

het onderwijs' worden verenigingen ondersteund om voor, tijdens of na lestijd een passend sportaanbod voor het onderwijs te kunnen verzorgen.

Nationale Sport Week

De Stichting Nationale Sport Platform organiseert dit jaar al weer de achtste editie van de Nationale Sport Week, van 16 tot en met 23 april. Doel van de week is de promotie van sport in de breedste zin van het woord.

Het totaal aan sportieve activiteiten, dat is aangeboden door bijvoorbeeld sportverenigingen, scholen en via particulier initiatief, steeg in het afgelopen jaar van ruim 3.000 naar 4.500 activiteiten. Van deze aangeboden activiteiten was vorig jaar 68% ook geschikt voor gehandicapte sporters. Erg interessant was verder het gegeven dat éénderde van de deelnemers voor het eerst bij de desbetreffende sportaanbieder kwam. Een mooie kans dus om de sport in Nederland groter te maken.

De cijfers liegen er ook voor 2011 niet om, met ruim twintig deelnemende sportbonden en 113 gemeenten die een lokale Sportweek organiseren, groeit het bereik en het draagvlak steeds verder door. Eens kijken of we in april het deelnemersaantal van 550.000 kunnen overtreffen.

Aftrap in Schiedam

Op zaterdag 16 april 2011 gaat de Nationale Sport Week van start met een grootse opening in Schiedam.

Een geweldig publieksevenement waarbij sport, show en entertainment centraal staan. Gastgemeente Schiedam wordt op deze landelijke openingsdag hét kloppend sporthart van Nederland. Duizenden inwoners van binnen en buiten de gemeente zullen op het sportevenement afkomen. Ook diverse media en vertegenwoordigers van andere gemeenten, sportbonden, bedrijven en partners komen naar dit unieke sport evenement. De openingsmanifestatie biedt een uniek sportplatform voor de lokale politiek, het lokale bedrijfsleven, de lokale sportverenigingen en landelijke en lokale sponsors en partners.

Scholen en docenten actief!

Elke school en elke docent met een hart voor sport kan tijdens de Nationale Sport Week extra aandacht vragen voor het belang voor bewegen en sport.

Jaarlijks is de Nationale Sport Week voor sportverenigingen hét moment om te laten zien wat ze te bieden hebben. De deuren gaan meer en meer open. Ook steeds meer scholen laten zien hoe sportief ze zijn. Hieronder een aantal voorbeelden van activiteiten die rond de Nationale Sport Week georganiseerd kunnen worden:

- een gymles thematiseren met aandacht voor de Nationale Sport Week
- sportvereniging op school uitnodigen of met klassen naar de vereniging
- sportkennismaking voor 'VMBO in beweging' verbinden met activiteiten die in deze week worden georganiseerd
- gecertificeerde sportactieve scholen zetten zich extra in voor de Nationale Sport Week
- 'Bewegen & Sport in het MBO' organiseert extra activiteiten in pauzes of tijdens stages
- Sport Lokaal Samen is actief met sportkennismaking
- maatschappelijke stages verbinden met de Nationale Sport Week.

Met sport in het onderwijs word je groot. Laten we, ook om deze boodschap kracht bij te zetten, de Nationale Sport Week gebruiken om te laten zien wat sport allemaal te bieden heeft. Laat je inspireren en doe mee! Ga jij, gaat jouw school, gaan jouw leerlingen extra aandacht vragen voor sport, tijdens de Nationale Sport Week? Kijk of er in jouw gemeente misschien ook een lokale Sportweek is en verken wat de mogelijkheden zijn.

Kies je eigen manier en laat ons weten dat je meedoet met de Nationale Sport Week. Stuur een mailtje naar Tim.Smit@nationalesportplatform.nl en je maakt kans op een compleet kledingpakket van Hummel Deventrade.

Informatie:

www.nationalesportweek.nl

Nederland evenementenland

Olympische ambities brengen kansen voor docenten en leerlingen

In 1928 organiseerde Amsterdam het grootste evenement ter wereld: de Olympische Spelen. 83 jaar later brandt het Olympische vuur in Nederland opnieuw. Onder de titel Olympisch Plan 2028 gebruiken we de kracht van sport om heel Nederland naar een hoger, Olympisch niveau te brengen. Evenementen spelen hierin een belangrijke rol.

Door: Kalle Siebring

Grote (sport)evenementen hebben meer dan wat ook de kracht om mensen te verbinden. Kijk bijvoorbeeld naar het afgelopen WK voetbal, toen de straten bij iedere wedstrijd van Nederland oranje kleurden. Of de Olympische Spelen van Vancouver, toen Nederland massaal vroeg opstond om de verrichtingen van 'onze' schaatsers en schaatssters te volgen. De komende jaren stellen we alles in het werk om grootschalige evenementen en de energie die hierbij loskomt vaker naar ons land te halen.

Olympische ambities

Het Olympisch Plan 2028 is een veelomvattend, breed gedragen plan waarmee we Nederland in de volle breedte naar Olympisch niveau willen brengen. Met de Olympische en Paralympische Spelen van 2028 als inspirerende stip aan de horizon, werken we de komende jaren aan het verbeteren van de sociale cohesie en welzijn; aan het vergroten van bereikbaarheid en sportparticipatie; en aan het Nederland verder op de kaart zetten als evenementen- en topsportland. Thema's

waar we allemaal van profiteren en die voor langere tijd onze volle inzet verdienen. In 2016 maken we de balans op. Dan bepalen we of we klaar zijn om een kandidatuur in te dienen voor de Olympische en Paralympische Spelen van 2028.

Tijdens het Olympisch Vuur Jaarcongres 2011, afgelopen januari, werd nogmaals duidelijk dat het Olympisch Plan 2028 mensen en partijen met elkaar verbindt en nu al tot fantastische resultaten leidt. Door het gehele land zijn projecten opgestart die Nederland beetje bij beetje naar Olympisch niveau brengen.

Grote evenementen demonstreren organisatietalent

Om kans te maken op het organiseren van de Olympische en Paralympische Spelen – het grootste sportevenement ter wereld – is het belangrijk dat Nederland aantoonbaar dat we in staat zijn om grote (sport)evenementen succesvol te organiseren. Daarom hebben we de Evenementenambitie uit het Olympisch Plan 2028 als volgt geformuleerd:

Nederland staat in 2016 wereldwijd bekend om zijn grote ambitie en talent voor het organiseren van grote sport- en culturele evenementen.

Nederland heeft de afgelopen jaren al vele succesvolle evenementen georganiseerd: van EURO 2000 (het eerste EK voetbal ooit dat ook financiële winst opleverde) tot aan de start van grote wielrondes (Vuelta a España, Tour de France, Giro d'Italia) en het WK turnen. Maar denk ook aan culturele evenementen als het Crossing Border Festival, en breedtesportevenementen als de Nijmeegse vierdaagse en diverse marathons. De komende jaren komt daar een groot aantal evenementen bij. Zo is Nederland dit jaar gastland voor aansprekende evenementen als het WK baanwielrennen (23 t/m 27 maart, Apeldoorn) en het WK tafeltennis (8 t/m 15 mei, Rotterdam). In 2012 worden onder meer het WK wielrennen (Limburg), het EK waterpolo (Eindhoven) en het EK handbal voor vrouwen (diverse locaties) in Nederland georganiseerd. Daarnaast is Nederland in de race voor diverse evenementen, zoals de Ryder Cup 2018, 's werelds grootste golftoernooi.

Kortom, we zijn goed onderweg om de wereld te laten zien waar een relatief klein land groot in kan zijn.

Modelaankpak Evenementen bundelt kennis

Ieder evenement dat we als land organiseren levert kennis, inzichten en ervaring op. Tot voor kort was er geen centrale plaats waar deze expertise werd vastgelegd en gedeeld. 'Hierdoor ging veel waardevolle kennis verloren en werd vaak opnieuw het wiel uitgevonden.

Om de ervaring en expertise om te zetten naar parate kennis voor de gehele evenementensector, heeft Olympisch Vuur, de coördinerende organisatie achter het Olympisch Plan 2028, met

Topsportteam 2028 op het Olympisch Vuur Jaarcongres 2011

Start van de Giro met ballonnen

Nationale Evenementenkalender

Op www.olympisch-vuur.nl/nationale-evenementenkalender vind je de overzichtelijke Nationale Evenementenkalender, met een overzicht van alle grote evenementen in Nederland. Een selectie van aankomende EK's en WK's in Nederland:

2011

WK baanwielrennen
WK tafeltennis
WK CP voetbal
WK squash
WK dammen, mannen
EK dressuur (paardensport)
EK bowls
EK zitvolleybal
EK skeeleren
WK bridge, teams
EK boksen, vrouwen
EK BMX

2012

WK wielrennen
WK schaatsen, afstanden
EK waterpolo, vrouwen
EK boogschieten
EK bowlen, vrouwen
EK bowlen, teams
EK handbal, vrouwen
EK honkbal

steun van het ministerie van VWS, de Modelaanpak Evenementen ontwikkeld. Het is een digitale dynamische kennisbank, met daarin informatie over het verwerven, organiseren en evalueren van evenementen. Na afloop van elk evenement wordt de Modelaanpak aangevuld en aangescherpt. Het geeft de organisatoren van evenementen hiermee het gereedschap om een evenement naar Olympisch niveau te brengen. Inmiddels werkt ongeveer de helft van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden met de Modelaanpak Evenementen. Dit aantal zal alleen maar groeien en worden uitgebreid met andere evenementorganisatoren en in de toekomst mogelijk ook met gemeenten en het bedrijfsleven. Daarnaast hebben enkele tientallen betrokkenen zich verenigd onder het Platform Evenementenmanagers. Zij komen vier keer per jaar bijeen om ervaringen en kennis uit te wisselen en achter de schermen van een evenement te kijken.

Evenementen op school

Grote evenementen in Nederland kunnen een geweldige aanleiding zijn om in de lessen mee te nemen, om de Nederlandse jeugd enthousiast te maken en houden voor sport. Zo organiseerde de gemeente Amsterdam rond de start van de Giro d'Italia (mei 2010) een scholenprogramma voor basisscholen: *Giromania!*. Leerlingen ontvingen een lespakket, kregen clinics en BMX-demonstraties op het schoolplein, of konden zelfs leren fietsen. Daarnaast werd er rondom de clinics

aandacht geschonken aan onderwerpen als gezondheid, het belang van bewegen en verkeersveiligheid. Voor leerlingen was dit een geweldige manier om met de sport in aanraking te komen en tegelijkertijd te leren.

In plaats van te wachten tot een sportbond of een evenement naar jouw school komt, kan je zelf ook activiteiten organiseren. De mogelijkheden zijn eindeloos. Zo is het WK tafeltennis, komende mei in Rotterdam, een uitgelezen mogelijkheid om een mini-WK tafeltennis op school te houden. Maar denk ook eens aan het WK CP voetbal of het EK zitvolleybal. Beide evenementen worden dit jaar in Nederland georganiseerd. Door deze takken van sport in een les te introduceren leren leerlingen hoe het is om te sporten met een beperking en toch het beste uit zichzelf te halen.

Maatschappelijke stage bij evenementen

Een andere manier om in te spelen op grote evenementen in Nederland zijn de maatschappelijke stages. Veel middelbare scholen zijn hier al mee begonnen en vanaf het schooljaar 2011-2012 zijn deze maatschappelijke stages zelfs landelijk verplicht. Als docent LO kunt u leerlingen stimuleren om stage te lopen bij grote evenementen. Deze draaien veelal op vrijwilligers en kunnen ondersteuning van enthousiaste jongeren goed gebruiken.

Door vanaf het begin mee te lopen met de organisatie en hun steentje bij te dragen, ervaren leerlingen wat er allemaal komt kijken bij het organiseren van een groot evenement. Zij leren het belang van planningen maken, toewerken naar één doel en in teamverband met elkaar opereren. Een evenement van dichtbij meemaken zal voor hen een onvergetelijke ervaring zijn, zeker als ze hierbij in de buurt van bekende sporters komen. Zo profiteren we allemaal van onze Olympische ambities. ◀

Bekende sporter op school?

Mocht je een bijzonder initiatief hebben dat past bij de ambities van het Olympisch Plan, laat dit dan weten bij Olympisch Vuur. Wellicht kan er dan een lid van het Topsportteam 2028 langskomen om de aftrap te doen, mee te spelen of de prijzen te overhandigen. Voor de leerlingen is dit de manier om in contact te komen met Olympische sporthelden als Jochem Uytendaele, Leontien van Moorsel, Mark Huizinga en Erben Wennemars. Kijk op www.olympisch-vuur.nl voor contactgegevens.

Contact:

mark.monsma@olympisch-vuur.nl

Het Boeiercircuitus in beeld

De in dit topic beschreven evenementen zijn groot, landelijk. Voor een school die met vrijwel alle leerlingen een avondvullend circusprogramma gaat voorbereiden, is dat ook een groot evenement. We willen jullie dit niet onthouden.

Door: Magda Brouwer

Ik ga jullie het één en ander over ons circus-evenement vertellen. Met veel enthousiasme geef ik gym op twee basisscholen in Lelystad, al ruim 30 jaar. Iedere dag weer een feest om met de kinderen, groot en klein de dag te mogen delen. Want wat bijna ieder kind bij ons op school het liefste doet is: naar de gym! En één keer in de periode dat je op de obs de Boeier zit maak je dan een circus mee, dat je nooit meer kan vergeten.

Magda Brouwer

Wil je als vakleerkracht eens iets anders dan een reguliere sportdag dan is dit een mooie gelegenheid. Organiseer eens een circusvoorstelling waarbij de hele school actief betrokken is. Je kan nu gebruik maken van een professionele dvd, waarop circus-trucs van 460 kinderen te zien zijn. De opnamen zijn gemaakt tijdens de circusvoorstelling van de Boeier (basisschool) in Lelystad. Dankzij perfecte belichting, drie professionele camera's en vele uren montage-werk zijn de circusprestaties van de kinderen prachtig

in beeld gebracht. Op de dvd is de hele voorstelling van drie uur te zien, maar het is ook mogelijk om alle acts apart te selecteren. Alle mogelijke circusacts zijn te zien, van een kleuterdans tot salto's door een brandende hoepel. Naast bekende circusacts zijn er ook beelden van nieuwe acts, zoals waveboarden.

Beeld

De kijker krijgt ook een goed beeld van de verschillende presentatievormen, bijvoorbeeld een kleuterklas die in de piste tegelijkertijd wel tien verschillende acts doet, van klimmen op een ladder tot balanceren op grote ballen, éénwielers en loopklossen. Maar ook een strak uitgevoerde dans van oudere kinderen. Behalve beelden van de voorstelling is ook te zien hoe de piste wordt opgebouwd en interviews met organisatoren en artiesten. De dvd, een geweldige inspiratiebron voor vakleerkrachten, groepsleerkrachten en kinderen om een beeld te krijgen van wat een circus kan inhouden. Het Boeiercircuitus wordt één keer per acht jaar georganiseerd, zodat alle kinderen het in hun basisschoolperiode een keer meemaken.

Een impressie

Meteen bij de start van het schooljaar kregen de kinderen het al te horen; "Jullie gaan de komende zes weken werken aan het grote circusproject". Het circusproject begon met een voorstelling van een echte jongleur en een voorstelling van de juffen en meesters zelf. Hierdoor kon iedereen lekker in de stemming komen. Voor de vijf weken die volgden was er een aangepast rooster gemaakt, waarin de kinderen uit de groepen 5 t/m 8 konden komen oefenen in de gymlessen. Er was een keuzelijst van zo'n 30 acts waar de

kinderen in het circus aan mee zouden willen doen. Uit drie keuzes, die de kinderen mochten maken, is een definitieve keuze gemaakt door de begeleiders. De kinderen uit de groepen 1,2 en 3 zouden een groepsact in de piste gaan doen. En aan de drie groepen 4 waren alle 'drama-acts' toebedacht, zoals de clownsnummers, Oosterse acts, de sterke man, een krokodillen- en pinguïndressuur. Er waren ook 'ombouwclowntjes', die tijdens het ombouwen van de piste voor opvulling zorgden. Erg waardevol en vermakelijk in zo'n megacircus, die inclusief een half uur durende pauze drie uur zou gaan duren. In de laatste week was er nog een 'doorloop' van het circusprogram geregeld, omdat er soms gezamenlijke optredens plaatsvonden, zoals de acrobatiek gecombineerd met een jongleur. Dinsdag was dan de verzameldag voor alle spullen die mee

moesten naar de hal en woensdag de opbouw van dit enorme circus, zodat donderdag de voorstelling kon plaatsvinden. Uit een geweldig ouderbestand kon dankbaar geput worden voor hulp en donaties, zowel financieel, maar vooral in natura. Bijvoorbeeld de vader, die de dvd gemaakt heeft en ervoor gezorgd heeft dat alle kinderen een dvd thuis hebben gekregen.

De dvd is te bestellen voor de prijs van 15 euro.

Voor bestelling en meer informatie (om eventueel uw eigen circus te laten filmen) kijkt u op:

www.milkywayproductions.com > link boeiercircus (inclusief trailers van de dvd).

Tot slot

Zo'n groot circus kan een inspiratiebron zijn voor een klein circus, waarbij het uiteindelijk gaat om de ervaring van een kind, dat na het Boeiercircus tegen zijn moeder zei: "Mam, ik vind het zo jammer dat er nooit meer zo'n circus komt".

Magda Brouwer, vakleerkracht De Boeier (mbrouwer@scarlet.nl)

Mike van Rossum, filmer (boeiercircus@milkywayproductions.com)

Contact:

mbrouwer@scarlet.nl

Samenvatting notulen *wintervergadering* d.d. 11 december 2010

In deze samenvatting kun je de belangrijke besluiten en gebeurtenissen lezen van de wintervergadering op 11 december jl. in Utrecht. De volledige notulen zijn te downloaden van de website van de KVLO of op te vragen op het KVLO-bureau.

H

Herdenking van de overledenen

Sinds de voorjaarsvergadering d.d. 28 mei 2010 zijn de volgende leden overleden:

dh. C.B.D. van der Bergh uit Maassluis

mw. W.A.A. Boeke-Moerman uit Oostvoorne (afd. Zeeland)

dh. drs. J.G. Bos uit Haren (erelid, afd. De Noorder)

dh. D. van Dam uit Heerenveen (afd. Friesland)

dh. P.Th. Hiensch uit Velp (afd. Gelre)

dh. F.A. Oldenburger uit Arnhem (afd. Gelre)

dh. F.A. de Vette uit Voorschoten (afd. Leiden).

De vergadering herdenkt hen met enkele ogenblikken stilte.

Bijzondere verdiensten

- Aan de heer P. Verleg worden bloemen overhandigd in verband met het 30-jarig bestuurslidmaatschap van de afdeling 's-Gravenhage.
- De heer R. Teekens ontvangt de zilveren KVLO-speld. De heer Teekens is meer dan 10 jaar bestuurslid van de afdeling NW-Veluwe.
- Vanwege zijn grote inzet en belang voor de lichamelijke opvoeding, ontvangt de heer C. Mooij het erelidmaatschap van de KVLO.

Notulen extra ALV d.d. 24 maart 2010

Naar aanleiding van punt 3, stemrecht leden slapende afdelingen: het bestuur zegt toe zich te beraden over de status van de slapende afdelingen in het algemeen en in het bijzonder over het stemrecht van de leden van deze afdelingen. Met deze opmerking worden de notulen vastgesteld.

De jubilarissen

Notulen Voorjaarsvergadering d.d. 28 mei 2010

Er zijn geen opmerkingen; de notulen worden vastgesteld.

Verkenning koers KVLO

Besloten is dat in de periode januari-april 2011 verkennende bijeenkomsten in het land worden gehouden, waar de leden gehoord worden over de koers van de KVLO. De eerste bevindingen van deze verkenningen zullen tijdens de voorjaarsvergadering 2011 aan de orde komen. De kadertweedaagse wordt in verband hiermee verplaatst naar september 2011. Het voornemen is om in de wintervergadering 2011 de (nieuwe) koers en daarmee het nieuwe beleidsplan 2012-2016 vast te stellen.

Begroting 2011

Het advies van de penningmeestervergadering is om niet ieder jaar een inflatiecorrectie toe te passen, maar de contributie aan te passen

Het bestuur

Het Schilderij

Baukje met dochter, zoon en schoondochter

Het fotoboek

wanneer deze is opgelopen tot circa vijf euro. Dit houdt in dat zeer waarschijnlijk volgend jaar een correctie op de contributie zal plaatsvinden.

De begroting wordt vastgesteld.

fotoboek gemaakt over de periode dat Baukje in Zeist aan het werk is geweest. Op de foto's is te zien hoe dat alles in de smaak viel.

Notuliste Carry Dijkstra

Foto's: Hans Dijkhoff

De stemming zit er goed in

GO-zaken

Afgesproken wordt dat het onderwerp prestatiebeloning in de afdelingen wordt besproken. Vanuit het bureau zullen hiervoor bijeenkomsten worden georganiseerd, eventueel in combinatie met andere actuele onderwerpen.

Rondvraag

Tijdens de rondvraag komt o.a. 150 jaar KVLO ter sprake. De afdelingen ontvangen een voorstel voor de jubileumactiviteiten met financiële onderbouwing. In de voorjaarsvergadering 2011 wordt een voorstel ingebracht inzake een afdelingsbijdrage van 10,- per lid, eventueel verdeeld over diverse jaren.

Middagdeel

Na de lunch werd Baukje in het zonnetje gezet en kreeg ze symbolisch haar cadeau overhandigd; een afdruk van een schilderij van een Haarlemse kunstenares. Daarnaast had Marianne van Bussel een

Nathalie Koopman aan het woord

Trekkingsrecht en belemmeringen

De CAO VO 2008-2010 geeft leraren het recht naar eigen inzicht de werkdruk te verlagen door invulling te geven aan hun trekkingsrecht, 24 klokuren op jaarbasis voor een fulltimer. Hoewel de CAO VO opgezegd is en er momenteel sprake is van een cao-loos tijdperk, kan de werknemer nog steeds zijn individuele trekkingsrecht uitoefenen.

Door: mr. Sandra Roelofsen

D

De keuze geldt per schooljaar, en moet daaraan voorafgaand uiterlijk 31 maart bekend worden gemaakt aan de schoolleiding. Bij geschillen daarover hebben cao-partijen een beperkte rol toebedacht aan de bezwarencommissie CAO VO; de Commissie oordeelt *alleen* over de vraag of er sprake is van 'belemmering' bij de toepassing van het trekkingsrecht.

De heer B. heeft zijn trekkingsrecht in het schooljaar 2008-2009 niet kunnen uitoefenen wegens onduidelijkheid over de invulling van het formulier hierover en schakelt als lid van de KVLO de juridische afdeling in voor hulp bij een oplossing. Na verschillende briefwisselingen met de werkgever zit er nog geen schot in de zaak en stapt de heer B. naar de bezwarencommissie.

De heer B. verzoekt de Commissie te oordelen dat hij belemmerd is in de uitoefening van zijn trekkingsrecht en dat dit recht op 24 klokuur (€ 600,- bruto) alsnog aan hem moet worden uitbetaald.

De heer B. geeft wel aan dat hij zijn keuze niet of niet op tijd bekend heeft gemaakt en wijt dit aan onduidelijkheid hierover. De werkgever meent dat de heer B. door te late invulling geen gebruik meer kan maken van zijn trekkingsrecht en dat dit geheel aan hem zelf te wijten is.

De Commissie: Er is sprake van belemmering als de werkgever een werknemer *niet toestaat* om zijn trekkingsrecht te gebruiken of als de werkgever en de werknemer *niet tot overeenstemming* komen over de toepassing van het trekkingsrecht. Daar is in deze situatie volgens de Commissie geen sprake van. De werkgever heeft de heer B. de gelegenheid geboden door middel van een algemeen keuze-formulier gebruik te maken van zijn trekkingsrecht. Dat de heer B. dit formulier niet of niet tijdig heeft ingeleverd is de werkgever niet aan te rekenen. De werkgever heeft, zij het volgens de Commissie op formele wijze, voldaan aan de *minimale grenzen van zijn zorgplicht* ten aanzien van de heer B. De Commissie laat uitdrukkelijk in het midden of het recht op uitbetaling van de trekkingsrechten (in dit geval dus € 600 bruto) ook vervallen is. De Commissie acht zich niet bevoegd zich daarover uit te spreken...

De Commissie concludeert dan ook dat de heer B. niet belemmerd is in zijn trekkingsrecht.

Een teleurstellende uitspraak voor de heer B., geen uitspraak over een mogelijk recht op uitbetaling waar het uiteindelijk natuurlijk om gaat. Dat beperkt de werkingssfeer van de Commissie voor rechtzoekende werknemers wel erg. Een dure gang naar de rechter voor een bedrag van € 600 bruto zou dan nog de enige mogelijkheid zijn...die door de KVLO en de heer B. in dit geval niet gekozen wordt. Wat betekent dit nu voor de praktijk: je hebt als werknemer een eigen verantwoordelijkheid om tijdig gebruik te maken van verzoeken en formulieren die de werkgever verstrekt voor het uitoefenen van rechten of maken van keuzes. Laat dit niet versloffen of verlopen maar hanteer dit zorgvuldig om rechten niet te verspelen!

Heb je vragen over deze of andere zaken op rechtspositioneel gebied dan kun je je wenden tot de juridische afdeling van de KVLO, te bereiken per e-mail: irp@kvlo.nl en op telefoonnummer 030 693 7678.

Praktijk katern

Nummer
3

Jaargang 99 - 25 MRT. 2011

Lichamelijke Opvoeding

Zumba workout (2)

Maak kennis met salsa in de Zumba-les!

Tafeltennis op maat voor het onderwijs? (2)

Thomas Oriëntatiedag maakt kennis met 'het nieuwe sporten' Deelnemers blijken erg trendgevoelig

Zumba workout (2)

Maak kennis met salsa in de Zumba-les!

In deze KVLO Zumba-reeks leer je de basisstappen van een aantal dansstijlen uit Zumba. Hiermee kan je als LO-docent een kennismakingsles Zumba geven aan de leerlingen. Een Zumba-workout is over het algemeen gemakkelijk te volgen omdat de danspassen een vereenvoudiging zijn van diverse Latijns-Amerikaanse dansstijlen waaronder salsa, merengue, cumbia en reggaeton. In het vorige deel van de reeks hebben we de basisstijl merengue behandeld. Deze keer gaan we aan de slag met salsa!

Door: Sentini Grundberg

- 1 Basisstap 1 basiscuban
- 2 Basisstap 1 armvariatie om-en-om deel 1
- 3 Basisstap 1 armvariatie om-en-om deel 2
- 4 Basisstap 1 Fitnessvariatie squat en kink

Basisstap 1

1

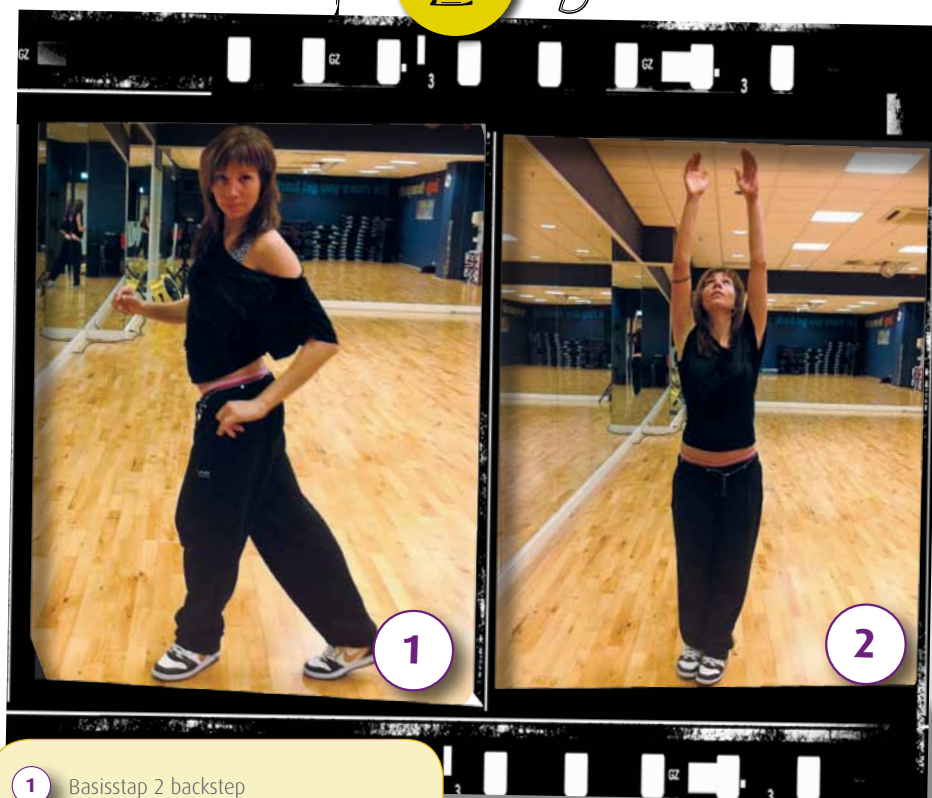

2

3

Basisstap 2 zie verder ->

1 Basisstap 2 backstep

2 Basisstap 2 armvariatie omhoog deel 1

weer terug naar de beginpositie met je benen dicht. Terwijl je stapt maken je heupen een contrabeweging. Het is niet erg als dat bij deze beweging nog niet meteen gebeurt. Je lichaam moet wellicht wennen aan het bewegen met de heupen. Laat je armen losjes en op een natuurlijk manier meebewegen tijdens de stappen.

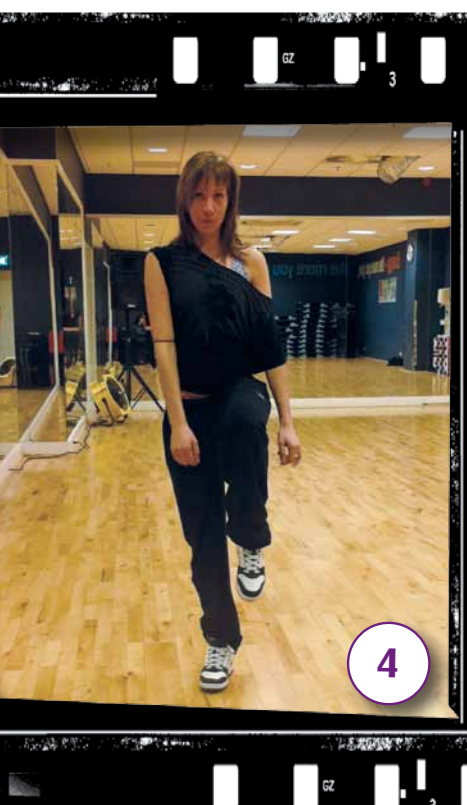
2 Armvariatie om-en-om opzij: terwijl je de basis *cuban* salsa beweging doet, maak je met je armen (een enkele arm per stap) een soepele beweging. Je start met je benen bij elkaar en je armen langs je lichaam. Breng je rechter onderarm op je kruin en maak een soepele beweging naar de achterkant van je hoofd en laat je arm in je nek hangen. Vervolgens stap je met je rechterbeen naar rechts en strek je jouw rechterarm volledig uit naar rechts op 180 graden. Daarna stap je met je rechterbeen weer terug en sta je weer in de start positie met je benen dicht. Deze stap duurt twee tellen. Dezelfde beschrijving geldt voor de beweging naar links die eveneens twee tellen duurt.

3 Armvariatie tegelijk opzij: de beweging van deze armvariatie is hetzelfde als de vorige. Echter beweeg je jouw armen niet meer om en om, maar tegelijk. Dus als je de *cuban*stap naar rechts doet, maken je rechter en je linkerarm tegelijk de soepele beweging van je kruin naar de achterkant van je hoofd en strek je ze beiden uit. De linkerarm strek je uit naar de linkerkant en de rechterarm strek je uit naar de rechterkant.

4 Richtingvariatie stapsgewijs

draaien: je kan de *cuban* salsabeweging ook doen terwijl je om je as draait. Als je rechtsom wilt draaien, begint de eerste stap met je rechterbeen naar rechts en stap je weer terug. Daarna stap je met je linkerbeen naar links en stap je weer terug (zodat je weer met je benen bij elkaar staat). Vervolgens stap je met je rechterbeen naar rechts maar draai je jouw lichaam een kwartslag en meteen erachteraan in deze positie doe je de stap naar links en terug. Vervolgens draai je bij de volgende *cuban*combinatie weer een kwartslag. Zo doe je dit vier maten lang tot je bij de vijfde maat weer in de richting staat waar je begon.

5 Basiccuban: nadat je deze variaties hebt gedaan schakel je weer over naar de *basiccuban* salsastap. >>

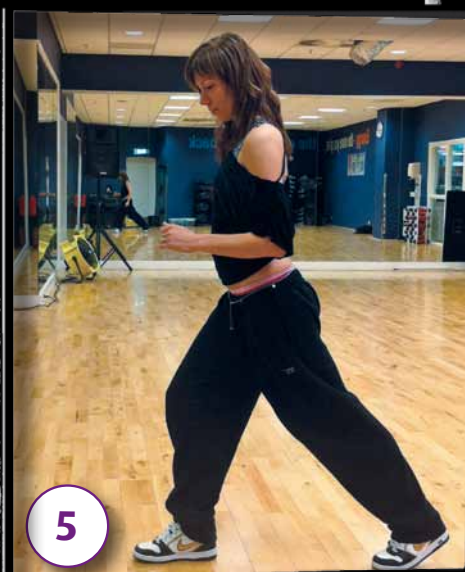
Salsa

We gaan kennismaken met de tweede basisstijl uit Zumba, de salsa. In dit artikel worden drie basisstappen van de salsa behandeld zoals Zumba die onderscheidt, namelijk de *cuban*, *backstep* en *basicstep*. De salsa dans je op een 1-2-3-4 ritme. Dit betekent dat de beweging doorgaans verspreid is over vier tellen. Dit is anders dan bij de merengue waar we met een 1-2 ritme te maken hebben. Een muziknummer dat je kunt gebruiken in je salsa les is *Valio La Pena* van de salsa-artiest *Marc Anthony*. Verder zijn er in cd-winkels en op het internet talloze salsanummers te vinden waar je uit kunt kiezen.

Salsa basisstap 1: de cuban

1 Basiccuban: je staat met je benen bij elkaar. Stap met je benen afwisselend opzij op de maat van de muziek. Met je rechterbeen stap je op tel één naar rechts, je staat dan dus met je benen wijd, en op de tweede tel stap je weer terug. Hetzelfde doe je met je linkerbeen. Je stapt met je linkerbeen naar links op de derde tel, je staat wederom in een spreidstand, en stapt op de vierde tel

Basisstap 2 vervolg

- 3 Basisstap 2 armvariatie omhoog deel 2
- 4 Basisstap 2 fitnessvariatie kick deel 1
- 5 Basisstap 2 fitnessvariatie kick deel 2
- 6 Basisstap 2 fitnessvariatie kick deel 3

6 Ritmische variatie kick: hierbij doe je de basis *cuban*stap waarbij je afwisselend met je linker- en rechterbeen een schoppende ofwel kickbeweging maakt. Je begint met je benen dicht op je plek. Je stapt met je rechterbeen naar rechts en weer terug in de beginpositie. Dit duurt twee tellen zoals je geleerd hebt in de *basicuban*. Je staat nu met je benen dicht en schopt vervolgens met je linkerbeen naar voren (één tel) en daarna met je rechterbeen (één tel). Daarna doe je de *basicuban* met je linkerbeen naar links en terug. Vervolgens schop je met je rechterbeen (één tel) en met je linkerbeen (één tel). Dan stap je weer met je rechterbeen naar rechts etc. Je benen wisselen elkaar steeds af. Dus niet met je rechterbeen naar rechts stappen en dan erna de kick gelijk met je rechterbeen doen, want dan kom je niet goed uit! Ditzelfde geldt ook wanneer je naar links stapt.

7 Fitnessvariatie kick: in plaats van de kick- of schopbeweging uit stap 6 doe je een intensievere beweging met je benen waardoor je onderste buikspieren getraind worden. We beginnen met je linkerbeen. Je brengt je knie omhoog ter hoogte van je

heup. Je onderbeen is gestrekt naar beneden waardoor je knie een hoek heeft van 90 graden. Dit doe je in een snelle beweging van een tel met dezelfde intensiteit als bij de kick. Hetzelfde geldt voor je rechterbeen.

8 Fitnessvariatie squat en kick: bij de uitleg van *merengue* in het vorige deel van deze Zumba-reeks heb je kennism gemaakt met de *squat*. Bij deze beweging gebruik je wederom je buikspieren actief. In de *basicuban* stap je naar rechts en naar links. In plaats van deze stap maak je nu een *squat*beweging. Je stapt naar rechts, zakt je door je knieën en duwt je billen richting de grond alsof je met je benen breed gaat zitten op een stoel. Je plaatst je handen tegelijkertijd op je knieën. Vervolgens stap je met je rechterbeen weer terug en plaats je het naast je linkerbeen zodat je benen weer tegen elkaar staan zoals in de beginpositie. Vervolgens doe je gedurende twee tellen de *fitnessvariatie kick* uit stap 7. Vervolgens herhaal je dit met de beweging naar links.

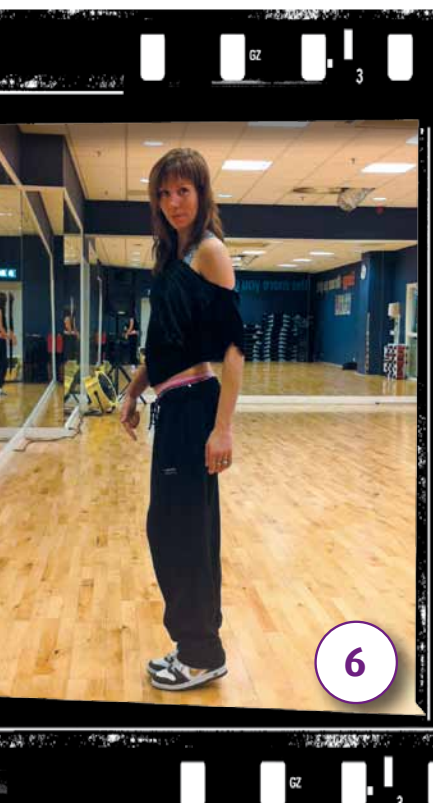
Salsa basisstap 2: backstep

1 Basis backstep: dit is een beweging die

een variatie is op de basis *cuban*beweging. In plaats van de stappen naar links en rechts, stap je naar achteren. Je start met je benen bij elkaar. Je stapt met je rechterbeen naar achter en draait je bovenlichaam ook iets mee naar rechts en stapt weer terug. Dit herhaal je met je linkerbeen.

2 Armvariatie omhoog: je doet de *backstep*. In de startpositie sta je met je benen dicht en houd je beide armen omhoog boven je hoofd. Vervolgens stap je met je rechterbeen naar achteren en zwaai je jouw armen opzij op schouderhoogte. Je spreidt je armen uit naar weerszijden op 90 graden. Dit herhaal je met de beweging naar de linkerkant.

3 Fitnessvariatie kick: je maakt dezelfde beweging als beschreven in de *fitnessvariatie kick* uit de basisstap *cuban*, ditmaal in combinatie met de *backstep*. We beginnen met rechts. Je brengt je rechterknie omhoog ter hoogte van je heup. Je onderbeen is gestrekt naar beneden waardoor je knie een hoek maakt van 90 graden. Dan stap je met ditzelfde been naar achter en weer terug. Dit duurt twee tellen. Hetzelfde doe je aan de

linkerkant, waardoor je een beweging van vier tellen hebt die je vervolgens een aantal keer kunt herhalen.

Salsa basisstap 3: *basicstep*

1 Basicstep: bij de salsa *basicstep* start je met je benen bij elkaar. Je stapt met je rechterbeen naar achteren, zonder je bovenlichaam te veel mee te draaien zoals bij de *backstep*. Dan stap je met je rechterbeen weer terug zodat je weer in de beginpositie staat met je benen dicht bij elkaar. Vervolgens stap je met je linkerbeen naar voren en weer terug. Dit duurt in totaal vier tellen en herhaal je een aantal maten. Daarna wissel je af en stap je met je linkerbeen naar achteren en je rechterbeen naar voren. Dit herhaal je eveneens een aantal keer.

2 Armvariatie omhoog: terwijl je met je rechterbeen naar voren stapt breng je beide armen omhoog tot boven je hoofd. Vervolgens stap je met je rechterbeen terug, waardoor je benen weer bij elkaar staan, en

3 Fitnessvariatie: je stapt met je linkerbeen naar voren en zakt door je knieën tot je linker knie een positie van 90 graden heeft. Deze beweging wordt ook wel een *lunch* genoemd. Je armen maken beide een beweging naar voren op borsthoogte. Vervolgens stap je weer terug en stap je met je rechterbeen naar achter waarbij je niet door je knieën zakt. Je armen zwaai je onderlangs op heuphoogte mee naar achteren. Ditzelfde herhaal je wanneer je met je rechterbeen naar voren stapt en je linkerbeen naar achteren.

Dit waren de drie basisstappen voor de salsa volgens Zumba. Je hebt de *cuban*, *backstep* en de *basicstep* geleerd. Bij elke basisstap zijn er variaties of elementen toegevoegd zoals armen, fitness, richting of ritme. Hierdoor heb je een hoop verschillende bewegingen die je kan gebruiken in een salsaroutine. Met de drie basisstappen, de bijbehorende variaties en eigen aanpassingen kun je een hoop salsachoreografieën maken voor je Zumba-workout. Succes!

Basisstap 3

- 1 Basisstap 3 basicstep
- 2 Basisstap 3 armvariatie omhoog
- 3 Basisstap 3 fitnessvariatie

plaats je jouw armen op schouderhoogte. Daarna stap je met je linkerbeen naar achteren en maken beide armen een soepele beweging naar beneden. Dit herhaal je een aantal keer.

Foto's: Sentini Grunberg
Sentini Grunberg is mede-eigenaar InMovement
www.inmovement.nl
Voor filmbeelden ga naar kvloweb.nl

Tafeltennis

op maat voor het onderwijs? (2)

Tafeltennis is voor kinderen van alle leeftijden bijzonder uitdagend. In workshops tijdens de studiedag basisonderwijs op woensdag 24 november en de Thomasstudiedag van 10 december 2010 worden de deelnemers op het spoor gezet de activiteit tafeltennis op maat in te zetten binnen hun lessen bewegingsonderwijs. In dit artikel gaan we in op het verhogen van deelnamebekwaamheid door het intensiveren van spelproblemen en –uitdagingen, krachtige leeromgevingen en aandacht voor technische en tactische uitvoeringen.

Door: Enrico Zondag

Intensieve spelvormen 'rond de tafels' met meertallen

Rond de tafel met een grote groep (maak een zes- of achtstal).

Opstellingen:

- twee tafeltennistafels (één met slootje van ongeveer 70 cm. tussen de twee delen)
- twee halve tafels (kruisnet en diagonaal kruisnet maak gebruik van krant/tape/rolnet)
- een tafel tegen de muur (rondlopen om pion en achteraan je rij aansluiten)
- tafels in driehoek en kruisopstelling (variatie in grootte van de tafels en tussenruimte),

Opdracht: kies met je groep een bepaalde opstelling om te starten. Maak een keuze: met elkaar rally of tegen elkaar. De deelnemers krijgen de volgende kaders en keuzemogelijkheden:

- één of twee ballen gelijktijdig gebruiken
- geen afvallers, iedereen blijft altijd actief meespelen! Strafpunten noteren met een bepaalde opdracht aan het einde van de les is natuurlijk mogelijk
- na ongeveer twee minuten door-draaien naar een andere situatie.

Aandachtspunten bij het achtjes lopen:

- de looprichting tussen tafels door moet gelijk zijn; dus één kant met de klok mee, en de andere kant tegen klok in, om botsingen te voorkomen.

Rond de tafel (met achtjes lopen) kan ook met drie personen rond twee kleine tafels

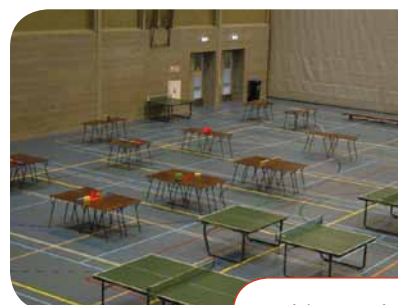
Doel van het spelonderwijs; verhogen van de deelnamebekwaamheid

De doelstelling van spelonderwijs is het verhogen van de deelnamebekwaamheid van de leerling, ofwel de leerling spelcompetent te maken. Een leerling is spelcompetent wanneer hij:

- enthousiast en gemotiveerd is om te spelen
- mee kan spelen
- inzicht heeft in het spelen
- samen met anderen binnen de afgesproken spelregels wil spelen.

Structuur in het spelonderwijs; 'less is more'

Het bewust, planmatig en doelgericht uitlokken van het beter leren spelen is niet eenvoudig. De complexiteit van

FOTO'S CHRIS MOUW

Tafeltennistafels met slootje

Kruisnet maken

Tafels in een driehoek

Spelprobleem of speluitdaging

Kernprincipes Terugslagspelen

	Wat?	Hoe?
Bal in spel brengen	Lees het spel Goede uitgangspositie Gericht slaan (gooien)	Zie tegenstander en/of medespeler en de bespeelbare ruimte in het veld Lichaamszwaartepunt laag; lijn door voorvoeten wijst in speelrichting Raakvlak loodrecht op speelrichting en gewichtsverplaatsing van achter naar voren
Gericht (over)spelen	Overzicht (heb een idee!) In balans goed voor de bal komen Met een zo lang mogelijke raakzone spelen	Zie tegenstander en/of medespeler en de bespeelbare ruimte in het veld Lichaamszwaartepunt laag en raakvlak loodrecht op speelrichting Gewichtsverplaatsing van achter naar voren en laag naar hoog
Scoren	Benut ruimte/gaten veld tegenstander Varieer in tempo en/of vaart Varieer in richting	Zie tegenstander en bespeelbare ruimte in het veld Varieer in handelingsnelheid (gebruik schijnacties) en/of balsnelheid Speel buiten bereik tegenstander
In balbezit komen of tijd tot balcontact	Anticiperen op de balbaan Actief klaarstaan voor balontvangst Op tijd zijn om de bal goed te kunnen spelen (uitgangshouding)	Kom in balbaan, ogen gericht op de bal Op voorvoeten in (naar) meest bedreigde zone, lichaamszwaartepunt laag In balans het raakvlak achter de bal plaatsen
Scoren voorkomen	Lees het spel (bal en tegenstander) en verplaats je naar juiste positie Neem actieve houding aan Verwerk de bal om (maximale) tijd te creëren	Zie 'raakpunt' tegenstander en bepaal meest bedreigde ruimte Lichaamszwaartepunt laag, splitstep (gewicht op voorvoeten), raakvlak speelklaar maken Speel bal hoog

*daar waar bal staat dient in sommige gevallen gesproken te worden over een ander movendum (shuttle/ballon/schijf/etc.)

spel vraagt om het aanbrengen van een betekenisvolle structuur, want het leren moet ook nog leiden tot een blijvende gedragsverandering. Om de essentie te expliciteren, hebben wij gekozen om voor iedere categorie spelprincipes op grond van verschillende spelproblemen of speluitdagingen te formuleren. Het aanbrengen van een in de onderwijspraktijk bruikbare structuur kan enkel door het (durven) maken van keuzes. Dit impliceert helaas dat je nooit volledig bent, maar onze tijdsbesteding wordt daarmee wel effectiever, efficiënter en vruchtbaarder. In bovenstaand schema lees je onze keuzes met betrekking tot de essentie van terugslagspelen.

Door het aanbrengen van deze structuur en daarmee het expliciteren van de essentie zijn we als docenten in staat de onderwijsleerstof op maat te kiezen en onze keuzes te legitimeren. De leerlingen zijn hierdoor eerder of beter in staat inzichtelijk en op niveau te leren en transfers te leggen naar andere terugslagspelen. Het geleerde, de nieuwe breed toepasbare kennis of wendbare en flexibel inzetbare vaardigheid, krijgt voor het individu zelf betekenis en wordt binnen het eigen denk- en ervaringskader geplaatst.

Spelvormen met accent op het spelprobleem of uitdaging; 'gericht spelen'

In de volgende spelvormen ontvangt >>

Tafels in een kruisopstelling

Rondjes lopen

Contact:

e.zondag@fontys.nl

de speler waardevolle resultaatgerichte feedback doordat we gebruikmaken van mijkpunten op het speelveld. Bijvoorbeeld het omslaan van een plastic beker geeft naast het zichtbare resultaat ook prima mogelijkheden voor feedback met nadruk op de externe focus. Zo ontstaat een waardevolle context om op een betekenisvolle manier feedback te ontvangen op relevante principes van het gericht (over)spelen.

een keuze voor een vorm, waarin dit spelprobleem veelvuldig en eventueel vereenvoudigd terugkomt. Leerlingen worden spelcompetent door ze in een krachtige leeromgeving te plaatsen waarin de vereiste vaardigheden al spelend geleerd worden. Scholing van technieken los van de spelcontext is vaak tijdsverspilling, de leerling leert de techniek wellicht door uit te voeren, maar kan deze vervolgens niet

Overzicht (heb een idee!)

In balans goed voor de bal komen

Met een zo lang mogelijke raakzone spelen

Zie tegenstander en/of medespeler en de bespeelbare ruimte in het veld

Lichaamszwaartepunt laag en raakvlak loodrecht op de speelrichting

Gewichtsverplaatsing van achter naar voren en laag naar hoog

Mikken op voorwerpen van verschillende omvang (bijvoorbeeld bakers/papier/viltjes)
Tweetallen spelen een rally waarbij ze zoveel mogelijk voorwerpen proberen te raken. Deze uitdagingen passen zich op maat aan als je bijvoorbeeld een geraakte of omver gespeelde beker weghaalt en aan de andere zijde van de tafel erbij laat zetten. Of bij het raken van het papier het dubbel te vouwen.

Richten op speelvakken op kleine tafels
Het speelveld is verdeeld in vakken, probeer de vakken in afgesproken volgorde te raken. Deze vormen zijn individueel op maat te maken door bijvoorbeeld een speler alleen met forehand te laten spelen of de aangever tijdens de slag het nummer te laten roepen, van het vak waar hij de volgende bal wil slaan.

Een relevante speluitdaging: uitgangspunt voor een krachtige leeromgeving

Door te starten met een net (niet) haalbare uitdagende spelvorm, ervaren de leerlingen een bepaald spelprobleem óf speluitdaging. Door de uitdaging te (laten) benoemen en regelmatig samen te reflecteren op de gekozen of aangedragen oplossingen, dragen we bij aan de bewustwording en herkenning (inzichtelijk leren). Op grond van de geconstateerde uitdaging maken we

toepassen in een reële spelsituatie. De beweging is niet lichaamseigen en dus niet flexibel om in meerdere en veranderlijke, stressvolle omstandigheden toe te passen. De uitdaging voor de docent ligt met name in het ontwerpen en arrangeren van die krachtige spel-leer-omgeving. Hierbij blijven de spelproblemen/-uitdagingen (en dus niet de technieken) steeds ons uitgangspunt in de keuze van de juiste onderwijsleerstof.

Uitlokken van betekenisvolle technische en/of tactische uitvoeringen

Zodra een leerling voldoende in staat is wendbaar en flexibel de essentiële spelprincipes en vaardigheden van terugslagspelen in veranderlijke stressvolle omstandigheden toe te passen, ontstaat er een stevige basis om specifiekere tafeltennisvaardigheden centraal te zetten. Daarom geef ik tot slot van deze workshop beknopt aan welke technische- en tactische uitvoeringswijze we uiteindelijk binnen de onderwijscontext nastreven en hoe we dit betekenisvol aanbieden.

Mogelijke accenten op technische en/of tactische uitvoering binnen de leerlijn

Duwen

In verband met het minimaliseren van

Achtjes maken

Toepassen van kennis en vaardigheden

Aanpassen van situatie

Voorwerpen raken

Vele mogelijkheden

problemen op het gebied van oog-hand-coördinatie en timing maken wij deze keuze voor *duwen met de backhand* in het begin van de leerlijn. Aandachtspunten: het raken van de bal rond het hoogste punt, centraal raken met neutraal blad, functionele greep (polsactie mogelijk en vingers niet teveel op raakvlak). Raakpunt forehand; schuin voor het lichaam.

Backhand duwservice

Eenvoudig het spel starten kan door na de stuit met je backhand te duwen. De uitbouw richting spinservice kan op maat en betekenisvol door de consequenties van de relevante spelregels te vertalen in de uitvoeringswijze.

Blokken (passief en actief)

Raakpunt in stijgende fase:

- stand blad aanpassen aan vaart en effect van bal
- gewichtverplaatsing, geen/weinig armactie.

Aandachtspunten tactiek: tegenstander ver van basispositie brengen, tijdnood creëren (afstand tot tafel klein maken en bal opzoeken, balsnelheid tegenstander gebruiken).

Backspin

Onder bal door aaien met open blad:

- raakpunt rond of na hoogste punt
- gewichtsverplaatsing van achter naar voor.

Krachtige leeromgeving creëren bijvoorbeeld door opdracht; speel de bal met een boogje in de beker.

Topspin

Bal aaien van laag naar hoog met gesloten blad:

- start met bat bij racketknie
- hefbeweging, schouderdraai en polsbeweging
- eindpunt is bij de niet rackschouder.

Tactiek: anticiperen op het bespeelbare gebied en de afstand tot de tafel aanpassen aan de bespeelbare ruimte, raakpunt en slag van de tegenstander. Een succesvolle uitvoering kun je afdwingen door; 'versprongen' opstelling van de tafels of een hoger(net). Maak de 'spin' goed zichtbaar door de helft van de bal zwart te kleuren en/of een grotere bal te gebruiken. Geef feedback op

de externe focus door accent te leggen op de beweging van het batje van knie naar schouder (en/of navel van onder naar boven de tafel brengen).

Intensieve spelvormen met meertallen op beperkte ruimte

Bovenstaande uitvoeringswijzen zijn betekenisvol en spelenderwijs te verbeteren door bijvoorbeeld een bepaalde technische uitvoeringswijze te 'eisen' in onderstaande vormen.

- Speel één tegen drie (scoren) waarbij de speler van het drietal na iedere keer spelen eerst een stip of muur of pilon moet raken die verder achter de tafel ligt en dan achter aan sluit.
- Speel één met drie (rally) op de wijze als hierboven beschreven waarbij de uitdaging is de stip of pilon verder weg te leggen. Welke groep houdt de bal op gang en plaatst de stip of pilon het verste weg?
- Speel drie met drie of vier met vier (rally) met twee batjes en doorgeven aan de laatste in je rij nadat je de bal hebt geslagen. Dus verplicht om en om spelen.

Tot zover de spelvormen die zijn getoond en gespeeld tijdens de studiedagen. Met deze werkwijze verwacht ik dat de leerling beter leert tafeltennissen, maar vooral leert bepaalde spelprincipes succesvol toe te passen in verschillende vormen van terugslagspelen. Het aanbrengen van een in de onderwijspraktijk bruikbare structuur kan enkel door het maken van keuzes. De beperkt beschikbare leertijd per spelcategorie wordt daarmee wel effectiever, efficiënter en vruchtbaarder. Leerlingen worden spelcompetent doordat ze in een krachtige leeromgeving, waarin doelgericht een spelprobleem veelvuldig en op maat terugkomt, al spelend de vereiste vaardigheden leren. Kijken door de bril van spelproblemen geeft de docent mogelijkheden om je keuzes expliciet te legitimeren en krachtige leeromgevingen te creëren....ook voor tafeltennis op school!

Enrico Zondag is opleidings- en speldocent aan de Fontys Sporthogeschool

Foto's E. Zondag en C. Mooij ◀

Gericht spelen

Flexibele leerresultaten

In variabele leersituaties

Spelen met meertallen

Spelen met beperkte ruimte

Thomas Oriëntatiedag

maakt kennis met 'het nieuwe sporten'

Deelnemers blijken erg trendgevoelig

Zo'n 200 van de in totaal 410 deelnemers kregen vrijdag 10 december de kans om tijdens de 43ste editie van de Thomas Oriëntatiedag deel te nemen aan vijf verschillende trendsporten. In deze inspirerende workshops maakten ze kort kennis met verschillende trendsporten die binnen de afstudeervariant Sports & Leisure Urban aan Fontys Sporthogeschool Sittard worden aangeboden. Op die manier speelt de sporthogeschool in op het feit dat trendsporten een steeds groter onderdeel uitmaken van het totale sport- en beweegaanbod.

Door: Olaf Rompelberg en Jenny van der Borgh

Fontys Sporthogeschool, meer dan LO alleen

Anno 2011 is Fontys Sporthogeschool uitgegroeid tot een instituut met ruim 1300 studenten. Daar waar zij de afstudeerrichting Sports & Education ('de vroegere ALO') na 85 jaar nog altijd een warm hart toedraagt, is zij sinds 2001 verrijkt met een tweetal andere afstudeerrichtingen: Sports & Wellness en Sports & Leisure.

Plaats van trendsporten binnen Sporthogeschool

Binnen de afstudeervariant Sports & Leisure zijn studenten met name actief op het gebied van sportieve (vrije-)tijdsbesteding. Binnen de specialisatie *Leisure Urban* gaan studenten bijvoorbeeld aan de slag met de voorbereiding en realisatie van grote sportevenementen (Nationale Sportweek), sportstimulerings-activiteiten (bijvoorbeeld rondom een Cruijff Court) of hebben ze de leiding op het gebied van sportieve recreatieve activiteiten. Het is dan ook van toegevoegde waarde

wanneer studenten tijdens hun studie ook kennismaken met verschillende trendsporten. Leisure-coördinator Roel Nabuurs: "sport is een snel groeiende markt die ook in de toekomst volop

'Trendsporten zijn praktisch en uitdagend, zoals het enerverende werkveld op het gebied van sport en bewegen behoort te zijn'.

uitdagingen biedt. Trendsporten zijn praktisch en bovendien uitdagend, zoals het enerverende werkveld op het gebied van sport en bewegen behoort te zijn". Door verschillende trendsporten binnen het onderwijs aan te bieden, leren studenten hoe ze op een

laagdrempelige manier verschillende doelgroepen kennis laten maken met (ver)nieuw(end)e bewegingsactiviteiten. Nabuurs benadrukt echter dat de trendsporten, waar studenten binnen

Leisure Urban mee kennismaken, ook erg bruikbaar zijn binnen het reguliere bewegingsonderwijs. Reden te meer voor de organisatie van de Thomas Oriëntatiedag om deelnemers kennis te laten maken met Kin-ball, waveboarden, slackline, snaggolf en discgolf.

Canadese invloeden via Kin-ball

Naar aanleiding van een bezoek aan het World Leisure Congres in Quebec (Canada), heeft Fontys Sporthogeschool de sport Kin-ball geïntroduceerd binnen het Leisure-onderwijs. De sport Kin-ball, ook wel OMNIKIN genoemd, is dan ook afkomstig uit Canada. Tijdens de Thomas Oriëntatiedag werden er groepen geformeerd die met deze spelvorm aan de slag gingen. De officiële wedstrijdbal heeft een diameter van 1,22 meter en een gewicht van slechts

Kin-ball

een kilo. Begeleider Jenny van der Borgh: “door de grootte van de Kin-Ball zijn er eindeloos veel spelvarianten te bedenken”. Tijdens de clinic werd het spel gespeeld met drie teams van ieder vier spelers. Het concept sluit individualisme uit, door zijn reglementen die de spelers verplichten tot samenwerken om de bal op te vangen of op te slaan. Een van de deelnemers beaamt dat het spel als teamactiviteit erg goed bruikbaar is in het onderwijs: “wij maken zelf regelmatig gebruik van de ballen binnen ons onderwijs, het is een laagdrempelige sport waar ieder kind aan kan deelnemen”. Kin-ballen zijn verkrijgbaar in verschillende formaten waardoor er een veelzijdig aanbod kan worden gecreëerd (1)

Waveboarden; lastiger dan gedacht

Het van origine Amerikaanse ‘Waveboarden’, ook wel ‘streetsurfing’ genoemd, is de nieuwste hype in Nederland. Het is een combinatie van surfen, snowboarden en skateboarden wat deze trendsport zo interessant maakt. Een waveboard is nauwverwant aan het skateboard. Het bestaat uit twee smalle platforms, die met behulp van een

veer met daaromheen een alu-minium of metalen buis aan elkaar zijn verbonden. Elk platform heeft een eigen wiel, dat onafhankelijk van het andere wiel 360° kan draaien. Kinderen beoefenen deze sport steeds vaker, het traditionele skateboard wordt dan ook steeds vaker ingeruild voor het waveboard. Tegenwoordig kom je ze overal op straat tegen en ieder kind blijkt zich er gemakkelijk op te kunnen voortbewegen. Tijdens de clinic bleek de realiteit echter anders. “Waveboarden ziet er bij kinderen zo eenvoudig uit, maar zodra je het zelf gaat proberen blijkt het moeilijker dan gedacht”, aldus een van de deelnemers. Inmiddels hebben ook de *balance boards* een plek binnen het Leisure-onderwijs van Fontys Sporthogeschool. Op die manier wordt er ingespeeld op de wensen en behoeftes van verschillende afnemers uit het werkveld.

How to walk a slackline

Naast bovenstaande activiteiten stond er ook slackline op het programma. Dit is een trendsport waarbij het balanceren op een gespannen band een, vaak ingewikkelde, opgave is. Bij deze activiteit is het goed mogelijk om op verschillende differentiatieniveaus te werken waardoor het voor een ieder

aantrekkelijk is en blijft. Slacklinen is dan ook geschikt voor jong en oud. Een samenwerking tussen lichaam en geest is de voornaamste opdracht waarbij concentratie, oriëntatievermogen en zelfvertrouwen een grote rol spelen. Tijdens de clinic werd duidelijk dat de realisatie daarvan nog niet zo eenvoudig bleek te zijn. Een van deelnemers beaamt dan ook: “slackline biedt veel variatie, maar het is en blijft een uitdaging”. Slacklinen is zowel binnen als buiten te gebruiken zolang er de beschikking is over twee vaste punten waar de slackline aan bevestigd kan worden.

Snaggolf voor beginners

Later die dag stond Snaggolf op het programma. Deze relatief nieuwe vorm van golfen (Starting New At Golf) stelt kinderen van alle leeftijdscategorieën in staat kennis te maken met de golfsport. Op speelse wijze worden verschillende golftechnieken aangeboden. Ook hier kan er weer heel eenvoudig gebruik gemaakt worden van verschillende differentiatieniveaus. Er zijn twee »

2

Balance boards

Contact:

r.nabuurs@fontys.nl

Trendsport	Methodische opbouw
Kin-Ball	1 In een kring de kin-ball overgooien. 2 Schuin ten opzichte van elkaar op de grond zitten, overspelen met de handen en voeten. 3 Het oefenen van de opslag, twee groepen van vier personen tegenover elkaar (uitleg van de verschillende opslagvormen). 4 Eindspel, wedstrijdvorm.
Waveboarden/ balance boards	1 Zet de voorste voet op het midden van de voorste deckplate. 2 Kantel het waveboard, zodat het rechtop staat. 3 Zet me je achterste voet af, zodat je een beetje vaart maakt. 4 Plaats je achterste voet op het midden van de achterste deckplate. 5 Zodra je met beide benen op je waveboard staat maak je een draaibeweging heen en weer vanuit je heupen. Het waveboard moet een soort van S-beweging maken. (www.waveboard.nl)
Slackline	1 Twee buddy's lopen met degene mee die over de slackline loopt, waarbij deze steunt op de schouders van de buddy's. 2 Met twee stokken om en om steunend op de grond lopen over de slackline. 3 Twee buddy's lopen met degene mee die over de slackline loopt, waarbij deze met een touw in elke hand verbonden is met de buddy's. Algemene opmerking: vanuit een vast punt is het makkelijker te beginnen dan ergens midden op de slackline. Hoe kleiner de afstand tussen twee vaste punten, des te eenvoudiger het is.
Snaggolf	1 De balletjes en clubs zijn groter dan bij normale golfmaterialen waardoor de kans op goed raken hoger ligt. Grotere en snellere succesbeleving wordt hierdoor bereikt. 2 De grip voor putten en chippen, pitchen/ full swing verschillen van de Roller en de Launcher (rood voor rechterduim en geel voor linkerduim) Ook Launcher voor linkshandige, Roller voor zowel rechts- als linkshandige te gebruiken. 3 Snag-O-Matic voor aanleren van de juiste chipbeweging (armen lang houden, polsen niet bewegen). 4 Brush (vegertje) onderaan Roller voor aanleren van putting stroke of onderaan Launcher voor aanleren van juiste chipbeweging. 5 Snapper (zwaailint) voor het aanleren van de juiste swingbaan bij de full swing. 6 Snag-a-zoo voor aanleren van het juiste tempo bij de full swing. 7 Alle balletjes zijn voorzien van klittenbandmateriaal waardoor deze hechten op de verschillende mikpunten (o.a. flagsticks en bullseyetargets).
Discgolf	1 Aanleren verschillende werptechnieken (forehand, backhand, tomahawk en de thumber). 2 Eenvoudige estafettevorm op de poleholes. 3 Obstatels neerzetten waardoor de holes moeilijker te bereiken zijn.

verschillende golfclubs, de 'roller', vergelijkbaar met de traditionele putter, en de 'launcher' voor de overige slagen. Ballen van een klein formaat tennisbal met klittenband blijven plakken op de

verschillende attributen die de spelvormen mogelijk maken.

Discgolf

Tot slot werd er een clinic verzorgd

over discgolf, de frisbeevariant van golf. Een vooraf vastgesteld parcours moet in zo min mogelijk pogingen worden afgelegd met een frisbee. Het uiteindelijke doel is de 'polehole'. Dit is een ronde mand waar loshangende kettingen de frisbee afremmen waardoor deze in de polehole terecht komt. Deze trendsport kan op verschillende plaatsen gespeeld worden maar wordt voornamelijk gespeeld op plekken waar hindernissen en obstakels omzeild moeten worden. Bijvoorbeeld in bos of park.

Voor de films van alle activiteiten zie kvlweb.nl

Meer weten? Meer informatie over trendsporten of over de opleiding aan Fontys Sporthogeschool? Bel of mail: 0877-876080 r.nabuurs@fontys.nl

Snaggolf

→ KWALITEIT VAN BEWEGEN & SPORT OP SCHOOL

EEN SPIEGEL VOOR DE VAKWERELD

Hilde Bax levert met de studie 'De samenleving over de kwaliteit van bewegen & sport op school' uitgebreide informatie van de landelijke overheid, maatschappelijke organisaties en inwoners van Nederland over de denkbeelden en wensen met betrekking tot b&s op school. Zowel documentenanalyse als onderzoek met behulp van vragenlijsten leverde opinies over belangrijke doelstellingen, het onderwijsaanbod en de deskundigheid van de leraar. Uit de resultaten blijkt dat de groepen die de samenleving vertegenwoordigen veel belang hechten aan de bijdrage die het leergebied kan leveren aan brede maatschappijrelevante doelen, zoals het stimuleren van een gezonde levensstijl, verleggen van persoonlijke grenzen, samenwerken en omgaan met waarden en normen. Binnen de vakwereld is de gangbare visie, dat b&s een leergebied is net als andere vakken op school. De nadruk ligt op het verwerven van een meervoudige deelnamebekwaamheid door leerlingen in sport en bewegingssituaties.

Wat kan de vakwereld doen met de denkbeelden en verwachtingen uit de samenleving, zonder voorbij te gaan aan de eigenheid van het leergebied? Een uitweg kan gevonden door het vinden van een hedendaagse doel-middel-rationaliteit. Hiervoor is geen trendbreuk nodig. Wel zal er expliciet gezocht moeten worden naar mogelijkheden om vakoverstijgende doelen en algemene maatschappelijke waarden te integreren in de lessen b&s.

Het proefschrift is een spiegel van de samenleving voor de vakwereld. Vertegenwoordigers zoals, leraren, opleiders, vakdidactici en beleidsmedewerkers worden uitgenodigd mogelijkheden te zoeken die recht doen aan hun gedachtegoed en de verwachtingen voor b&s die heersen in de samenleving. De studie daagt studenten van lerarenopleidingen aan de ALO's en Sporthogescholen uit hun visie op de taakstellingen voor het leergebied te gaan bepalen.

DE SAMENLEVING OVER DE KWALITEIT VAN BEWEGEN & SPORT OP SCHOOL

€14,90 incl. btw

ISBN: 9789072335524

Te bestellen via www.janluitingfonds.nl

janluitingfonds
LEZEN OVER BEWEGEN

Dagelijks lessen bewegen en sport Een fundament voor een leven lang veelzijdig en intensief bewegen.

Interview met Roel Westerhof

Roel Westerhof heeft zijn sporen in de wereld van het bewegingsonderwijs wel verdiend. Kijk maar naar zijn staat van dienst. Toen hem gevraagd werd zijn mening te geven over onze actie 3+2 was hij daartoe direct bereid.

Door: Guus Klein Lankhorst en Hilde Bax

H

Hoe heeft u vernomen over de campagne '3+2=een fit' idee?

"Via de KVLO en later via het vakblad hoorde ik over 3+2. Een vet/fit idee sprak me gelijk aan, duidelijk, kort en bondig. De campagne sluit aan bij de demonstraties van maart 1983 in Groningen tegen de bezuinigingsplannen van minister Deetman. Hij wilde bezuinigen op de lessen lichamelijke opvoeding. Er waren toen spandoeken op de Grote Markt met teksten als 'Deetman, je snapt er geen reet van.' Onze leuze was: 'Lichamelijke opvoeding, elke dag voor iedereen'."

Wat beweegt u om de campagne voor drie uur gym op school en twee uur sport na schooltijd te steunen? Welk doel heeft u voor ogen?

"Dagelijkse lessen lichamelijke opvoeding en sport ontwikkelen het fundament voor een leven lang veelzijdig en intensief bewegen. Ons grootste kapitaal bestaat immers uit het (door)ontwikkelen van ieders talent !

De betekenis van een leven lang veelzijdig en intensief bewegen kan nauwelijks worden overschat. Via bewegen en sport kunnen

immers zeer uiteenlopende effecten worden bereikt: motorische, sociale, emotionele en fysieke gezondheid bevorderende.

Door verschillende accenten per doelgroep worden vaak andere, nog niet ontwikkelde capaciteiten van kinderen ontwikkeld. Nog veel opvallender is hoe vaak en hoe veel combinaties van effecten tegelijkertijd gerealiseerd kunnen worden.

De gezondheidseffecten van een leven lang bewegen zijn nu mondiaal erkend; zowel voor het individu als breed maatschappelijk. Onderzoekslijnen worden opgezet om zowel preventief als curatief de groei van overgewicht en obesitas te bestrijden, maar ook zijn tal van welvaartsziekten direct hieraan gekoppeld, zoals we bijvoorbeeld zien aan de sterke groei van suikerziekte en de daaraan verbonden kwalen."

Aan welke voorwaarden moeten volgens u de lessen bewegen & sport voldoen?

"De grootste uitdaging voor lichamelijke opvoeding en sport in combinatie met andere disciplines is om twee fundamentele zaken samen te brengen. Enerzijds is het onze taak om kinderen intensief en veelzijdig te leren bewegen; de ontwikkeling van ons potentieel met levenslange waarde. Zo ontstaat een breed arsenaal waaruit kan worden gekozen in wisselende situaties en ook veranderend in de tijd.

We moeten echter minstens zo sterk letten op de directe omgevingsfactoren: fysieke en sociale. Uitbannen van negatief werkende factoren die ons verlokken tot ongezonde leefgewoonten op gebieden als voeding, stress, roken en immobiliteit. Denk aan reclame-uitingen voor ongezonde voeding, de gebouwen met alleen maar roltrappen of liften of de verlokkingen van de gamingelektronica.

We moeten juist de enorme uitdaging aangaan om samen met andere disciplines die positieve context te ontwikkelen. Omgevingen die niet als dwingend, saai of beledigend worden ervaren, maar juist als uitnodigend, dynamisch, prettig, gezellig en inspirerend.

Een nogal verwaarloosde factor is waarschijnlijk het benutten van aansprekende voorbeeldpersonen. Inspirerende personen kunnen als identificatiefiguur werken, zoals Anton Geesink toen hij Olympisch kampioen werd (1964 Tokio). Toen gingen veel meer kinderen judoën. Bij Pieter van de Hoogenband was het datzelfde

en we zien het ook bij successen in een sport als wielrennen. Die voorbeeldpersonen hoeven overigens niet per se nationale helden te zijn. Gymleraren, jeugdtrainers en -coaches, medeleerlingen oefenen soms door hun voorbeeldgedrag meer invloed uit op de jeugd dan sportbestuurders.”

Hoe kan de KVLO de campagne algemene bekendheid geven?

“Bij mijn afscheid (van mijn werk) gaf Joop Alberda een gastcollege over leidinggeven. Ik had hem gevraagd omdat hij aansprekend is; hij had voor het hele publiek duidelijk gedemonstreerd wat hij met zijn woorden gepredikt had en door eigen gedreven en volhardend handelen zijn doel ook bereikt heeft. Ook iemand als Henk Gemser is geen bobo als doel op zich, maar is ook overtuigend, bevlogen. Mensen hebben daar een antenne voor.

De KVLO heeft grote kansen als ze voor deze actie gedreven mensen zoeken; mensen die met grote vanzelfsprekendheid de actie mondeling uitdragen en voorleven, invloed uitoefenen door wat ze zelf doen. Deze eigenschappen moeten verbonden worden met andere vaardigheden, de een op bestuurlijk niveau, de ander op uitvoeringsniveau. Dan krijg je een ijzersterk team of netwerk, waarin men elkaar kan aanvullen. Bevlogen zijn voor dat bewegen.”

Hoe haalbaar acht u de realisatie van de campagne 3+2?

“De campagne is heel erg haalbaar, als je een paar personen **in de voorhoede** krijgt, die kennis hebben van de enorme effecten van dagelijks bewegen en echt geloven in wat ze zeggen. Anders is het ten dode opgeschreven en sterft het in de bureaucratie.

Dit betekent concreet dat je een kleine kern moet hebben van mensen die deze capaciteiten hebben: kennis, overtuigingskracht

en bestuurlijke invloed. Die overtuigingskracht betekent dat er minstens een paar mensen vanuit de praktijk in moeten zitten. Hiermee kun je zeer flexibel enkele voorbeeldsituaties presenteren. Een onderzoeker kan altijd het bredere beeld aantonen; daar is het wel en daar is het niet gelukt. Op dit moment vaak ook met een antwoord op de “waarom wel/ niet vraag.”

Expeditioneiders, onderzoekers en innovatiepersonen weten dat de kansen van falen statistisch veel groter zijn dan die op succes. Maar dat hindert hen niet te blijven proberen. Onze wereld dankt haar welvaart en welzijn aan hen, op bijna alle terreinen.”

Wie moet hiervoor verantwoordelijkheid nemen? Hoe kunnen we regelen dat die verantwoordelijkheid genomen wordt?

“Verantwoordelijkheid nemen kun je niet afdwingen, het speelt voortdurend in je hoofd. Of niet dus. Wanneer je in een klassiek bestuur zegt: ‘Jij moet dit doen’ dan is dat bij voorbaat mislukt. Zoek eerst antwoord op de vraag ‘wie heeft hiervoor sprankelende ogen’ en een stapje verder naar de ervoor benodigde capaciteiten. Mensen met vuur in de ogen, die helemaal uit zichzelf gaan zoeken. Een persoon als Aernout Dorpmans, die ik nog ken van het bureau KVLO, is bijvoorbeeld zo’n zoeker. Hij is in staat om genoeg mensen te vinden.

Vanuit Europa worden meerjarensubsidies verstrekt voor onderzoek. Maar tot nu toe zie ik hier nog niet een breed gedragen speerpunt van beleid in onze organisatie, terwijl men landelijk in de voorhoede kan zijn. Toch ben ik optimistisch. Ik verwacht in deze tijd van snelle elektronische informatie-uitwisseling dat allerlei lokale initiatieven uitgewisseld worden, met of zonder bestuurlijke coördinatie. De waardevolle opbrengsten zijn hoog, de belangen heel groot, de erkenning van verzekeraars, grote bedrijven en van onze minister. De kansen op een waardevolle bijdrage van ons vak zijn enorm: leren veelzijdig en intensief te bewegen, in wisselende »

Contact:

guus.kleinlankhorst@kvlo.nl, h.h.t.bax@hva.nl

Actief en veelzijdig bewegen

contexten. Samen met lokale invloed op de kwaliteit van voeding kunnen we in elke omgeving veel bereiken.”

Welke bijdrage wilt u persoonlijk aan de campagne leveren?

“Ik zou ook willen proberen uit te leggen, waardoor niet iedereen zo’n gewenste aanpak binnen een jaar overneemt, juist wanneer de effecten zo positief zijn. In de auto-industrie gebeurt dat wel. Bij verbetering in die technologie zie je het effect direct; de nieuwe vindingen verspreiden zich direct mondiaal. Hier, in de actie 3+2, gaat het meer om langdurige processen. Je ziet de beoogde effecten niet direct, net zoals bij bestrijding van het roken of het aanleren van andere leefgewoonten.

De meeste mensen zijn niet zo sterk in het overzien van lange-termijneffecten. Ze zijn nog zwakker in het veranderen van hun eigen gedrag, in een richting die ze zelf als ‘goed’ beschouwen. Vergelijk de aanpak voor dit probleem dus met het afleren van roken of met het investeren in duurzame energie.

Voor de actie 3+2 zou een ketenactie moeten zijn van meerdere organisaties samen, zoals van overheden en onderwijs. Waarom investeren veel scholen nu nog niet zo sterk in ‘veel en goed bewegingsonderwijs’? Omdat ze daar zelf op korte termijn dikwijls te weinig baat bij hebben, de kosten hoog zijn en de druk vanuit andere vakken ook nog hoog. Voorbeelden van ‘good practice’ zie je dan ook vooral in de grote steden waar scholen gesubsidieerd worden voor beter bewegingsonderwijs door een vakleerkracht. De gemeente heeft namelijk wel baat bij preventie van kosten (van ongezonde jeugd.) Een gezonde populatie is natuurlijk op termijn van onschatbare waarde voor alle geledingen.”

Wat kan er nog verbeterd worden aan de campagne?

“In de top moet je mensen hebben die er diep geloof in hebben. Concrete ambassadeurs, die overtuigd zijn, kunnen overleggen met de overheid en landelijke projecten en met de naastliggende organisaties; die op beleidsniveau, op terreinen van financiering en op praktisch niveau de geleerde aanpak van anderen naar nieuwe gemeenten en scholen willen uitdragen. Mensen, die contacten steeds warm houden op bestuurlijk niveau, met onderzoeksinstituten, met verzekeraars, wethouders, hoofden van scholen, maar het liefst ook op uitvoeringsniveau. Deze ambassadeurs moeten weten hoe ze met obstakels om kunnen gaan. Ze hebben ervaring in hoe ze weerstanden kunnen overwinnen. Ze houden steeds een lijst bij van ‘belangrijkste stakeholders’ met wie contacten moeten worden onderhouden.

Hoewel ik enorme veranderingen zie, kan er nog veel versneld worden. Er is nog te veel ‘ja-maar’-gedrag, op bestuurlijk en op uitvoeringsniveau in plaats van de natuurlijke reflex ‘hoe hebben succesvolle anderen het aangepakt’?

Er is geen wetenschappelijk probleem, het is duidelijk dat mensen vrolijker, fitter en productiever worden. Ook zit het niet op financiën vast. De accountants van Price Waterhouse en Coopers hebben berekend dat bij goede aanpak de investeringen dubbel en dwars kunnen worden terugverdiend. En zelfs de minister Schippers (VWS) roept nu in tijden van crisis dat er meer sportlesuren moeten komen. Organisaties die nu hier niet aan mee doen, terwijl het wel gaat om hun beroepsterrein, gaan zich zelf op de langere termijn uitrangeren. Ze worden geruisloos gepasseerd. De KVLO heeft dus een ongelofelijke kans, maar is evenmin uitgezonderd van het hiervoor genoemde risico.”

Heeft u zelf nog aanvullingen?

“In elke groep bestuurders waar echt nieuwsgierigheid bestaat ben ik bereid om een toelichting te geven op het nut van deze actie. In situaties van weerzin heeft men zijn oordeel al klaar, discussie of uitwisseling van kennis heeft dan geen enkele zin.

Zoek samenwerking met die organisaties die gezamenlijke beleidslijnen hebben, ook als je het niet op alle terreinen eens bent. En toon respect voor de verschillen. Veel mogelijkheden van samenwerking gaan verloren door juist de verschillen te accentueren in plaats van de overeenkomsten. Dat thema op zich zou al een boeiende studiedag zijn voor de mensen uit de sport en de lichamelijke opvoeding. Dan kan je dat later nog verbreden naar gezondheidszorg en voedingsleer.”

Roel Westerhof is momenteel zelfstandig consultant ontwikkeling sportkader en onderwijs; adviseur van Noorderlink, adviseur ACLO Studentensport Groningen, programma ontwikkelaar en adviseur Senioren Academie RuG te Groningen.

Voormalige functies: Leraar LO kleuter- basis- en voorgezet onderwijs, Opleider ALO Groningen, Directeur ALO Groningen, Interim directeur Communicatie- Educatie en Gezondheidszorg HG; Faculteitsvoorzitter Economie Hanzehogeschool Groningen (HG), Directeur Onderwijs HG, Beleidsadviseur College van Bestuur HG; Redactie- en HB-lid KVLO. ◀■

Ik ben een eerstegraads docent. Jij ook. Tenminste, als je een leraar LO bent. Alle vakleerkrachten zijn immers eerstegraads. Het is wel goed om ons te realiseren dat de leraar LO hierin een vrij uitzonderlijke positie inneemt. Samen met een paar andere vakken als muziek, tekenen en handvaardigheid, krijgen wij bij ons hbo-afstuderen de eerstegraads bevoegdheid cadeau. Daarmee mogen wij dus lesgeven in de bovenbouw van havo en vwo, maar onze hbo-afgestudeerde collega's Engels bijvoorbeeld niet. Vroeger betekende dat automatisch een bijbehorende hogere salarisschaal, tegenwoordig niet meer.

Die 'gratis' universele eerstegraads bevoegdheid is een verworvenheid waarvan ik niet precies weet hoe die is ontstaan. Onderscheid maken tussen eerstegraads- en tweedegraadstaken zou voor gym misschien ook moeilijk zijn geweest. Met de komst van LO als examenvak (LO2, BSM) kun je je echter afvragen of dat nog steeds zo is. De inhoud en het niveau van het werk dat een docent in het examenvak doet, zijn wellicht anders en hoger. Dat zou, indachtig de door het Covenant Leerkracht bepleitte beloningsdifferentiatie, dan ook een onderscheid in functies rechtvaardigen. Maar... moet je dan ook geen verschillende eisen gaan stellen aan het opleidingsniveau? Zoals bij de andere vakken? Het probleem daarbij is natuurlijk dat er helemaal geen tweedegraads lerarenopleidingen LO zijn. Misschien is het interessant om dat gedachte-experiment eens verder te voeren: wat als er wel eerste- en tweedegraads opleidingen LO waren? In de meeste ons omringende landen, zoals bijvoorbeeld België en Duitsland, kun je niet alleen LO studeren aan het hbo maar

ook aan de universiteit. En kun je zowel een bachelor- als een masterdiploma 'Physical Education' halen, zoals in Engeland. Een bijkomend voordeel van het bestaan van zulke masters is dat er in die landen een traditie is van onderzoek binnen het vakgebied, wat een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan de

beroepsinnovatie en professionalisering. Vanuit dat oogpunt moeten we ons misschien afvragen of het wel echt zo'n voorrecht is, die eerstegraads bevoegdheid binnen de hbo-bachelor.

Tijdens een onlangs gehouden onderwijsdebat over 'Meesterschap', waren de aanwezige Tweede Kamerleden van Groen Links, PvdA, SP en VVD het zelfs roerend eens met de stelling dat Nederland zou moeten streven naar 'elke meester een master'. Dus van basisonderwijs tot hoger onderwijs zouden alle docenten op termijn een (professionele) mastergraad moeten hebben. Als we in het bewegingsonderwijs nou eens zouden beginnen met het überhaupt mogelijk maken van het behalen van een master in lichamelijke opvoeding? En dan op termijn het masterniveau verplicht stellen voor de bovenbouw havo/vwo en op de ALO's? Dan lopen we tegen de tijd dat alle meesters daadwerkelijk een master moeten hebben, tenminste niet meer onherstelbaar achter.

Mery Graal

Eerste-graads

Coach aan de keukentafel, handboek voor ouders van sportende kinderen

Dit handboek is geschreven voor ouders van sportende kinderen. Daarmee wordt de doelgroep, namelijk de ouders, gelijk omschreven. In deze goed en prettig leesbare handleiding wordt ingegaan op drie thema's te weten voeding, mentaal en fysiek. In elk van de drie thema's wordt er ingegaan op wat voor ouders van sportieve kinderen met betrekking tot het thema van belang is. Tevens worden bij de thema's tips van topsporters gegeven komen er wetenschappers (meer wetenschappelijke kennis) aan het woord en wordt algemene nuttige informatie aangaande het thema weergegeven. Het geheel is zeer toegankelijk geschreven. De drie thema's uit de handleiding worden kort belicht.

Bij het thema voeding wordt er onder andere ingegaan op voeding bij toernooien en worden de mogelijke dorstlessers besproken. Ook zijn er recepten weergegeven met aandacht voor de bereiding en voedingswaarden.

Het thema mentaal is ook breed belicht en kent onderwerpen als het niet per se hoeven winnen als ook hoe het kinderbrein regeert over sportende kinderen.

Bij het fysieke thema is uiteraard veel aandacht voor blessures en het herstellen van sportblessures.

Samenvattend een goed leesbare handleiding voor ouders van sportende kinderen. Voor docenten lichamelijke opvoeding bevat het niet veel nieuwe elementen maar de docenten zouden het boek prima kunnen adviseren aan ouders van sportieve leerlingen.

Frank Jacobs

Lichamelijke opvoeding en sport als doel en als middel

Regelmatig wordt er nagedacht over de vraag of het bewegen nu doel of middel is. Het gaat dan over hoe je tegen het vak of de context aankijkt. Het proefschrift van Hilde Bax was een van de aanleidingen voor Adri Vermeer om over deze materie in de pen te klimmen.

Door: Adri Vermeer

Er waren een paar aanleidingen om deze notitie te schrijven. In de eerste plaats het proefschrift van Hilde Bax, *De samenleving over de kwaliteit van bewegen & sport op school*. Tijdens haar promotie op 8 december jl. aan de Universiteit van Tilburg mocht ik haar vragen stellen over het begrippenpaar 'bewegen & sport' in de titel van haar proefschrift.

In de tweede plaats een discussie binnen de Adviesraad van het CIOS in Haarlem, waarvan ik deel uitmaak, over '*sport als doel en als middel*' binnen de opleiding.

En in de laatste plaats de inhoud van de '*Eerste pagina*' van de voorzitter van de KVLO, Jan Rijpstra, over de vele naamsaanduidingen van ons vak.

In mijn notitie gebruik ik als naamsaanduiding van ons vak het begrip 'Lichamelijke Opvoeding'. Dat doe ik op formele gronden: het is de meest gebruikelijke aanduiding van ons vak, alhoewel ik om inhoudelijke redenen zelf kies voor de naamsaanduiding 'Bewegingsonderwijs'.

De begrippen 'lichamelijke opvoeding', 'sport' en 'bewegen'

In de wereld van de lichamelijke opvoeding en die van de sport worden de begrippen 'sport' en 'bewegen' heel vaak op een slordige manier nevenschikkend gebruikt.

Bewegen

Het begrip 'bewegen' heeft betrekking op een vorm van handelen van de mens, zoals 'denken' en 'gevoelen'. Deze begrippen verwijzen naar de drie menselijke ontwikkelings- en handelingsmogelijkheden die in de ontwikkelingspsychologie worden onderscheiden: motoriek (c.q. motorische ontwikkeling), cognitie (c.q. cognitieve ontwikkeling) en emotie (c.q. sociaal-emotionele ontwikkeling).

Sport

Het begrip 'sport' is een cultureel fenomeen. In de sport voert de mens bewegingshandelingen uit. Je kunt ook zeggen, beweegt de mens, om een prestatie te leveren binnen

een sportdiscipline. Een sportdiscipline is een technisch, cultureel en maatschappelijk bepaald regelsysteem dat de bewegingshandelingen van een persoon stuurt. Aan sport als cultureel fenomeen kun je deelnemen. Als je dat doet dan maak je deel uit van een bepaald cultureel gebeuren in onze samenleving. Daarmee weer maak je dus deel uit van onze samenleving en laat je je bepalen door de regels die in dat aspect van onze samenleving gelden.

Lichamelijke opvoeding

Het begrip 'lichamelijke opvoeding (LO)' duidt op een schoolvak. In dit schoolvak leren kinderen en jongeren bewegingshandelingen uit te voeren. Ze leren dan hoe ze hun eigen bewegingsmogelijkheden kunnen ontwikkelen en hoe ze hun eigen bewegingsmogelijkheden kunnen invoegen in en aanpassen aan de bewegingssituaties waarmee ze geconfronteerd worden. Afhankelijk van de leeftijd van het kind worden deze bewegingssituaties in het onderwijs/de school ontleend aan het verloop van de ontwikkeling van de motorische vaardigheden in het leven van een kind (lopen, springen, klimmen, werpen, etc.), aan de manier waarop een kind met de wereld omgaat (spel en wereldoriëntatie) en aan de manier waarop het kind en de jongere zich in de samenleving wil laten gelden (b.v. via sport). M.a.w. in het schoolvak LO leren kinderen en jongeren zich motorische vaardigheden eigen te maken, leren ze deze te gebruiken in spel en wereldoriëntatie en in sport.

De kern van LO is dus dat leerlingen leren hun bewegingsmogelijkheden te ontdekken en te ontwikkelen en in te passen in de bewegingssituaties die bij hun ontwikkeling en leven passen. Dit proces draagt bij aan de ontwikkeling van hun identiteit: "dit ben ik en dit kan ik".

De kern van sport is dat mensen (gaan) deelnemen aan een specifiek stukje samenleving, aan een specifiek stukje cultureel samenzijn. Ze maken daarbij gebruik van wat ze in de het onderwijs in het bewegen op school hebben geleerd: "dit kan ik wel en dit kan ik niet, dit vind ik leuk en dat niet, hierin kan ik mezelf kwijt en daarin niet."

'Bewegen, LO en sport' zijn dus niet hetzelfde. Wel verwijzen ze naar elkaar, omdat het onderwijs/de school een verwijzende taak heeft naar de samenleving. Maar, om een rol in de samenleving te kunnen vervullen, moet een persoon wel (eerst) leren met welke vaardigheden, waaronder bewegingsvaardigheden, hij die rol overeenkomstig z'n eigen mogelijkheden kan invullen. Kortom, 'bewegen en sport' als vakaanduiding voor lichamelijke opvoeding is semantisch gezien een niet erg heldere combinatie van begrippen.

Immanente en transcendente doelen

'Immanente doelen' zijn doelen die direct ten grondslag liggen aan de vraag waarom een bepaalde vorm van handelen in het onderwijs of in een training in gang wordt gezet of een bepaalde vaardigheid wordt geleerd. Zo worden 'bewegingshandelingen' (je kan ook zeggen 'motorische acties') in gang gezet en in de school geleerd om beter te leren bewegen in de bewegingssituaties die bij de ontwikkeling en het leven van mensen passen.

De immanente doelen die met LO worden nagestreefd betreffen het leren van motorische vaardigheden die passen bij de ontwikkeling van het kind en de jeugdige. Aan het leren liggen leerpsychologische processen ten grondslag. Het bevorderen van die psychologische processen is een intrinsiek onderdeel van het leerproces. Ze gelden voor het leren van motorische, cognitieve en sociaal-emotionele vaardigheden:

Het schema in het kort: als een leerpoging succes heeft, dan is de eerste psychologische 'winst' een gevoel van plezier en voldoening. Als de leerling zich daarvan bewust wordt, leidt dat tot gevoelens van competentie, ook wel zelf waargenomen competentie genoemd. Gevoelens van

competentie motiveren om met de leeractie door te gaan. De gevoelens van competentie zijn domeinspecifiek: het leren van een motorische vaardigheid/sportvaardigheid leidt tot gevoelens van motorische/sportcompetentie, succes in het leren van een cognitieve vaardigheid leidt tot gevoelens van cognitieve competentie, etc. >>

Bewegen als middel

FOTO'S: HANS DIJKHOFF

Contact:

A.Vermeer@uu.nl

Dat proces gaat niet steeds vanzelf: leerlingen moeten soms op hun succes gewezen worden, soms moet expliciet gezegd worden door de leraar/trainer: “dat heb je goed gedaan” of “dat heb je zelf gedaan”. Ook moet een leerling meer succes- dan faalervaringen hebben. Als de laatste de overhand hebben haakt hij af.

In de loop van hun ontwikkeling ontwikkelen kinderen en jeugdigen ook voorkeuren en gaan ze zich zelf ook zien als iemand die het éne beter kan dan het andere. We noemen dat identiteitsontwikkeling.

Ontwikkeling van specifieke gevoelens van competentie en identiteitsontwikkeling kunnen dan ook als immanente doelen van bewegingsonderwijs en sporttraining gezien worden.

Lichamelijke opvoeding

Het schoolvak ‘lichamelijke opvoeding’ heeft dus als immanent doel het leren van bewegingsvaardigheden ten dienste van de motorische ontwikkeling van het kind, van het leren spelen en van de deelname aan sport.

Maar er wordt ook een scala van transcendente doelen aan dit schoolvak toegekend: lichamelijke en geestelijke gezondheid, gezonde levensstijl, maatschappelijke samenwerking, cognitieve ontwikkeling, mentale ontwikkeling, etc.

Transcendente doelen kunnen gepostuleerd worden mits ze een verklaarde relatie hebben met de immanente doelen. Zo is de bijdrage aan gezondheid te realiseren als er maar intensief genoeg bewogen wordt. Met b.v. het tegengaan van ‘obesitas’ ligt het veel moeilijker, omdat obesitas ook te maken heeft (en misschien wel veel meer) met goede voeding en met je zelfbeeld.

Sport

Hetzelfde geldt voor de ‘sport’. De immanente doelen van sporttraining verwijzen naar wat door het deelnemen aan sportactiviteiten wordt geleerd: je leert er de bewegingsvaardigheden die voor een bepaalde sport bepalend zijn en je leert de regels die bij die sport behoren. Regels moeten hier opgevat worden als de regels van het spel (= sport) en de waarden en normen die de onderlinge omgang binnen het spel (= sport) bepalen.

Bepaalde transcendente doelen zijn beslist te relateren aan de immanente doelen van sporten. B.v., net als bij LO, kan sport bijdragen aan gezondheid. Maar,...dat gaat niet vanzelf. Je kan zeggen, door steeds complexere bewegings- en sportvaardigheden te leren, leert het kind beter bewegen. Maar, het wordt er niet per se gezonder door. Wel als dat bewegen en sporten zo intensief aangeboden wordt dat het aan criteria voor lichamelijke gezondheidsontwikkeling gaat beantwoorden, bijvoorbeeld minstens elke dag 20 min. hardlopen of een vergelijkbare activiteit qua VO2 Max. Met andere woorden voor het realiseren van een aantal transcendente doelen moet de LO- en/of sportactiviteit aan criteria voor het realiseren van transcendente doelen voldoen.

Maar, de vraag is natuurlijk of het leren van een bewegings- of sportactiviteit wel steeds kan samengaan met de criteria voor een transcendent doel. Om een voorbeeld te geven: een les LO of een sporttraining kan niet alleen maar bestaan uit rondjes lopen in een bepaald tempo. Je kan dan zeggen, dat wisselen we af. Maar, deze afwisseling doet dan wel meteen afbreuk aan de realisering van een bepaald transcendent doel.

Het wordt vervolgens nog ingewikkelder – en daarmee nog meer onmogelijk – wanneer een LO-les of sporttraining aan een scala van transcendente doelen moet beantwoorden. Dat is niet allemaal in één keer of snel na elkaar of binnen een korte tijd te realiseren. De praktijk toont dan ook aan dat het realiseren van veel transcendente doelen – om met Sartre te spreken – een ‘passion inutile’ is.

NB: Dat desondanks – met name – politieke beleidsmakers alsmaar transcendente doelen willen realiseren (= aanprij-

Bewegen als doel en middel

‘Transcendente’ of ‘grensoverschrijdende doelen’ zijn doelen waarmee aangeduid wordt waarom het leren van een vaardigheid door een persoon van belang is voor iets anders dan wat direct geleerd wordt. B.v. waarom het leren van een bepaalde vaardigheid door een persoon van belang is voor diens algehele ontwikkeling of voor de samenleving, klein of groot.

zen) door middel van lichamelijke opvoeding en sporttraining is omdat ze geen geld over hebben voor de activiteit zelf, maar 'hogere' doelen (= wat meer van belang wordt geacht) gebruiken om de waarde van deze activiteiten aan de man te brengen. Het zijn dus gelegenheidsargumenten, nog sterker, het is opportunisme.

Samenvattend tot nu toe. Aan LO en sportbeoefening ligt een aantal immanente doelen ten grondslag: leren van bewegings- en sportvaardigheden, leren van de technische en sociale regelsystemen die aan bepaalde spel- en sportactiviteiten ten grondslag liggen en het kennismaken met en leren begrijpen van de maatschappelijke betekenissen die een bepaald spel of sport kan hebben.

Aan LO en sportbeoefening kunnen ook transcendente doelen toegekend worden. Ze zouden nagestreefd kunnen worden als ze niet het realiseren van immanente doelen in de weg staan.

LO en Sport als middel

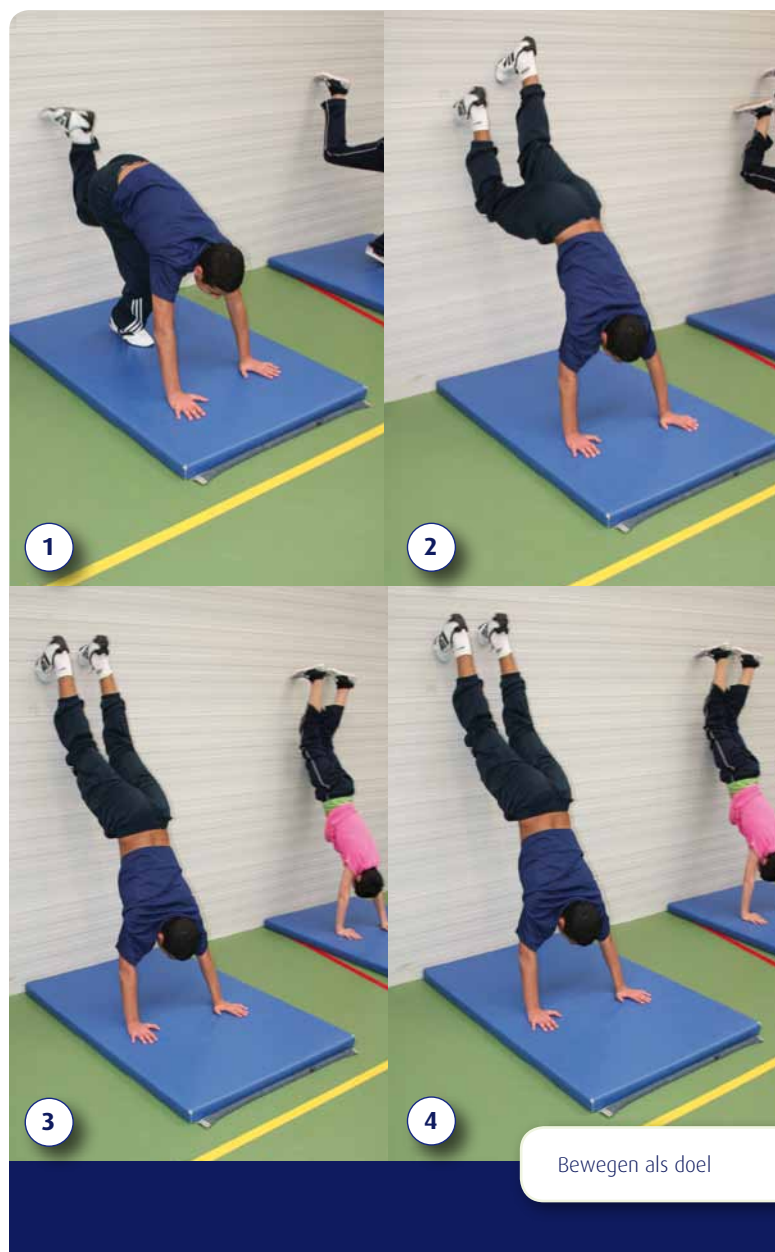
Dan is er de discussie over het gebruik van 'LO en sport als middel'. B.v. als middel tot bestrijding van obesitas, in ontwikkelingslanden om hiv/aids voorlichting te geven, om allochtone en autochtone jeugd in contact met elkaar te laten komen, om gevoelens van nationale trots te ontwikkelen, enz.

LO en sport kunnen in deze (transcendente) situaties alleen aansprekend zijn als zij op een aansprekende, d.i. een professionele manier worden aangeboden. Dan kunnen de leraar LO en de sporttrainer als rolmodel functioneren die – als zij weten waar het over gaat – ook iets zinnigs kunnen zeggen over het tegengaan van obesitas, van hiv/aids, van intercultureel samenleven, van nationale identiteitsontwikkeling. De leraar LO en de sporttrainer kunnen dergelijke boodschappen des te beter overdragen naarmate zij zelf meer als persoon en als leraar, respectievelijk als sporttrainer, wat te bieden hebben. Zij kunnen tot gedragsbeïnvloeding op andere maatschappelijke domeinen motiveren. Maar, ...de gedragsbeïnvloeding op die andere domeinen is een professie op zich.

De sporttrainer heeft in zijn obesitasclub de assistentie nodig van een voedingsdeskundige en mogelijk van een psycholoog die weet heeft van de relatie tussen zelfbeeld en (eet)gedrag.

In landen met een hoog percentage mensen met hiv/aids haalt men de mensen bij elkaar tijdens communityevents waar spel, sport en muziek als trekker gebruikt worden. De beste trekkers zijn de professionals die goed zijn in sport en muziek. En als het publiek er is, dan maakt de sportman/-vrouw of de musicus plaats en komen de hiv/aids experts aan bod. In sportclubs voor allochtone en autochtone jeugd gaat

‘En voor het ontwikkelen van nationale gevoelens door middel van sport heb je mediadeskundigen **nodig**’

de integratie niet vanzelf. Het op een geïntegreerde manier samen spelen en sporten moet hier op een professionele

manier begeleid worden door iemand die de deelnemers kan laten praten en reflecteren over de onderlinge interactie. En daar moet je wel voor opgeleid worden. Natuurlijk kan een leraar LO of een sporttrainer zich deze vaardigheden eigen maken. Maar het is wel 'extra'.

En voor het ontwikkelen van nationale gevoelens door middel van sport heb je mediadeskundigen nodig.

Kortom, LO en sport als middel, geen probleem, maar ieder z'n deskundigheid.

Als een leraar of een sporttrainer op meerdere domeinen kan en wil worden ingezet is dat prima. Maar deskundigheid op meerdere terreinen moet wel verworven worden. ◀

'Ze hebben Nijmegen in beweging gekregen', *Combinatiefuncties in de sport*

Twaalf combinatiefunctionarissen van SportService Nijmegen kregen vorige maand tijdens een drukbezochte bijeenkomst in de Sportzaal Hatert hun certificaat uitgereikt. Zij hebben zich het afgelopen jaar ontwikkeld tot professionals op het gebied van sport en bewegen binnen school en vereniging. Naast hun baan volgden ze ook een opleiding die door het Instituut Sport en Bewegingsstudies (ISBS) van de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) speciaal voor hen werd samengesteld. Tijd om terug te blikken op een veelbewogen anderhalf jaar.

Door: Floor de Booys

De locatie Hatertseweg van het Kandinsky College en de Stichting Top Judo Nijmegen hadden op 1 januari 2009 de primeur. Lex Opdam was de eerste combinatiefunctionaris die voor deze Nijmeegse school en sportvereniging aan de slag ging.

In het begin was het even zoeken wat de school en Stichting Top Judo voor elkaar konden betekenen. "De eerste weken heb ik vooral besteed aan kennismaken en vertellen wat ik eigenlijk kwam doen." Maar anderhalf jaar later willen ze Lex bij het Kandinsky College absoluut niet meer kwijt. "Ik ben manisch positief", grapt adjunct-directeur Twan van den Hazelkamp van het Kandinsky College. "Wij zijn een vmbo, onze leerlingen komen gemiddeld ietsje moeilijker in beweging dan op het havo of vwo. Maar daardoor liet Lex zich niet afschrikken. Hij had vanaf het begin precies de juiste benadering. En hij is heel creatief en sluit gemakkelijk aan bij de belevingswereld van de leerlingen. Hij heeft ook de lastigste leerlingen aan het bewegen gekregen door e-fitness te introduceren. Dat is een combinatie tussen gamen en sporten, vergelijkbaar met de Wii. Onze leerlingen gamen graag en zijn nu massaal aan het e-fitnessen geslagen."

Er zijn er in Nijmegen in totaal twaalf combinatiefunctionarissen actief op vijftien scholen en sportverenigingen. "Ze hebben Nijmegen in beweging gekregen", zegt Rudy Muller, coördinator van SportService Nijmegen (SSN) enthousiast. De combinatiefunctionarissen – ook wel CF's genoemd – zitten samen in één poule en worden via SSN gedetacheerd bij de scholen en sportverenigingen. "Deze constructie werkt heel goed. Er is veel uitwisseling over en weer", vertelt Muller. Iedereen is blij met de combinatiefunctionarissen en hoopt dat ze nog lang kunnen blijven."

Match

In de voorbereiding op het aanstellen van de combinatiefuncties heeft SSN aan de scholen en sportverenigingen gevraagd om voorstellen te doen voor mogelijke combinaties, omdat elke school zijn eigen wensen heeft en daar moet het profiel van de sportver-

E-fitness

eniging bij passen. Op de locatie Hatertseweg van het Kandinsky College was uit een enquête onder leerlingen naar voren gekomen dat voetbal, vechtsporten en dans hoog op het verlanglijstje staan. Voor SSN aanleiding om de match tussen het Kandinsky College en Stichting Top Judo Nijmegen (STJN) tot stand te brengen onder verantwoordelijkheid van de combinatiefunctionaris Lex Opdam. De samenwerking met de school verloopt prima, omdat de leiding van de school erg sportminded en heel gemakkelijk te benaderen is. Lex: "Het is heel belangrijk om goed contact te hebben met de directie en vakleerkrachten omdat je veel in overleg moet doen. Sowieso is goed kunnen communiceren van levensbelang voor een combinatiefunctionaris, je bent intermediair tussen diverse partijen. Je moet goed weten wat er speelt, wat de belangen zijn, waar je de match kunt maken zodat iedereen er beter van wordt."

Het vervolg

In deze tijd van bezuinigen wordt het voor gemeenten lastiger om extra gelden vrij te maken. Maar, zo verzekert wethouder Henk Beerten (D66) van onderwijs en cultuur, op de drukbezochte bijeenkomst in de Sportzaal Hatert, aan de bestaande combinatiefuncties

wordt niet getornd. "De twaalf die we hebben, houden we tot en met 2012." En ook de tweede lichting van zeven combinatiefunctionarissen die worden aangesteld. "De meeste combinatiefunctionarissen maken de combinatie tussen school en sport. Dat is mooi want sport spreekt veel leerlingen aan. En als wethouder cultuur zou ik het ook fantastisch vinden als er meer combinatiefunctionarissen een samenwerking tussen scholen en culturele instellingen tot stand zouden brengen." Het valt Beerten op hoe betrokken en bevlogen de combinatiefunctionarissen zijn. "De combinatiefunctionarissen, die worden ingezet op basisscholen, geven een enorme boost aan het bewegingsonderwijs. Vroeger was bijna elke leerkracht bevoegd en bekwaam om gymlessen te geven. Tegenwoordig is dat helaas zelden nog zo. De gymlessen zijn vaak weinig afwisselend en er is nauwelijks oog voor de sportieve ontwikkeling van leerlingen." De combinatiefunctionarissen brengen die expertise weer terug in het onderwijs. "Zij zijn gericht op sport- en spelontwikkeling en kunnen leerlingen door hun contacten met de sportverenigingen ook gemakkelijk doorverwijzen naar de sportverenigingen. Het mes mag aan twee kanten snijden, maar het mag geen platte ledenwerving worden. De sportieve ontwikkeling van de leerling staat voorop."

Opleiding

De nieuwe functie betekende voor de eerste lichting combinatiefunctionarissen een enorme sprong in het diepe. Zij moeten invulling geven aan de functie. Dit vraagt een pioniersmentaliteit. Maar ook pioniers hebben opleiding en begeleiding nodig. Daarom vroeg SSN aan het Instituut Sport en Bewegingsstudies (ISBS) van de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) om een opleiding te ontwikkelen en uit te voeren. Rudy Muller: "Ik heb veel contact met de CF's en geef ze tips. Toch leek het me beter als ze structureel en door professionele opleiders worden ondersteund. Die hebben we gevonden in Ben Halle en Fokke Aukema. Zij hebben een opleiding op maat gemaakt."

De opleiding bestond uit twaalf bijeenkomsten van twee dagdelen. De CF's werden getraind in de kerntaken van hun functie. "Een combinatiefunctionaris moet soepel kunnen bewegen tussen de sportvereniging en het onderwijs. Het zijn twee totaal verschillende werelden. In het onderwijs houden ze ervan om overal lang en grondig over alles na te denken, bij de sportvereniging is er een mentaliteit van aanpakken. Die twee werelden moet de combinatiefunctionaris kunnen verbinden. Hij moet kunnen communiceren met de directie van een school, maar ook met het bestuur en de vrijwilligers van de sportvereniging en mee kunnen denken op beleidsniveau", vat Ben Halle hun complexe en uitdagende taak samen. Omdat combinatiefunctionaris een totaal nieuwe baan is, is beeldvorming heel belangrijk. "Iedereen kan zich iets voorstellen bij het werk van een gymnastiekdocent, maar bij een combinatiefunctionaris zie je vooral veel gefronste wenkbrauwen." De eerste lichting combinatiefunctionarissen moeten dus goed kunnen uitleggen hun werk inhoudt. "Een schaap met vijf poten geeft misschien nog wel het beste beeld van wat een combinatiefunctionaris moet zijn. Veelzijdigheid is belangrijk. Maar ook het kunnen bouwen van bruggen. Belangrijke competenties zijn probleemoplossend vermogen met geduld. Met kleine stapjes heb je sneller en beter resultaat dan wanneer je zevenmijlslaarzen aantrekt." Fokke Aukema: "Deze groep had vooral extra ondersteuning nodig bij het op een hoger plan tillen van de sportverenigingen. Die willen extra leden, maar hoe pak je dat aan? Je kunt huis-aan-huis gaan flyereren, maar je kunt

ANITA RIEMERSMA

De club naar school halen

beter gericht kijken naar de behoeften van de potentiële leden, bijvoorbeeld door een enquête te houden. Het komt ook voor dat CF's meteen op hoog niveau beleidsmatig mee moeten denken. Met zo'n situatie moet je wel kunnen omgaan. We hebben dan ook fors ingezet op het ontwikkelen van een professionele werkhouding. Je moet je positie en de situatie in kunnen schatten. Het maakt verschil of je informeel in de voetbalkantine vergadert of bij de wethouder aan tafel zit. Maar ook strategisch leren denken, wat is je doel en hoe kun je dat bereiken?"

Combinatiefunctionaris is een vrij beroep. Het niveau van de opleidingen verschilt enorm, weet Aukema. "Van kleine commerciële bureautjes die een cursus geven van één dag tot de gedegen opleiding die wij aan de HAN speciaal hebben ontwikkeld. Ik durf te stellen dat de Nijmeegse combinatiefunctionarissen het best beslagen ten ijs komen."

Het is belangrijk dat de CF's kunnen reflecteren op het eigen functioneren. Daarom werd er door de opleiders tevens op intervisiebijeenkomsten begeleid. Halle: "Lastige praktijksituaties werden besproken en onderling werden tips uitgewisseld. De intervisie werd door de CF's zó waardevol gevonden dat we er ook mee doorgaan nu de opleiding is afgerond."

Dat de combinatiefunctionaris een meerwaarde heeft, daarover is eigenlijk iedereen het eens. Soms is die meerwaarde concreet meetbaar in de toename van het aantal leerlingen dat lid werd van een sportvereniging. Volgens Twan van den Hazelkamp van het Kandinsky College gaat de positieve werking nog verder. "Sporten brengt letterlijk dingen in beweging. Het is een vliegwiel voor veel andere activiteiten in de school. We zijn bijvoorbeeld het aanbod in onze kantine eens kritisch tegen het licht gaan houden. We willen onze leerlingen een gezondere leefstijl aanleren. Een combinatiefunctionaris is onmisbaar voor de gezonde school."

Als u meer wilt weten dan is de contactpersoon:
Ben Halle, opleider, trainer, adviseur
Instituut Sport en Bewegingsstudies
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Mobiël: 0031653472336
E-mail: ben.halle@han.nl

Contact:

ben.halle@han.nl

Studiereis Sport en Onderwijs: *bewegen als vanzelfsprekendheid*

Van 7 tot en met 13 november 2010 hebben ongeveer veertig personen deelgenomen aan een studiereis naar Zweden en Finland waar de combinatie onderwijs, sport en gezondheid centraal stond. Onder dit gezelschap bevonden zich ook KVLO-beleidsmedewerkers van de afdeling onderwijs.

Door: Miriam Appelman en Bart van den Bosch

Zweden en Finland zijn bij uitstek twee goede voorbeelden waar veel aandacht is voor sport, bewegen en gezondheid in relatie tot onderwijs. Niet alleen karakteriseren deze beide landen nauwe verbanden tussen sport en onderwijs, maar scoren zij beide ook zeer hoog op de PISA scores¹ en internationale vergelijkingen van levensverwachting. Welk beleid voeren deze landen, hoe ziet de praktijk er uit, hoe pakken vakgenoten en experts dit aan en wat kunnen we hiervan in Nederland leren? Deze vragen stonden centraal tijdens deze inspirerende en leerzame studiereis.

In de genen

Opvallend was dat zowel in Zweden als in Finland sport en bewegen bijna van nature in de genen van de inwoners zit. Bewegen en sport zijn in het gemeentelijk beleid altijd geïnitieerd vanuit het perspectief van gezondheid en niet zoals in Nederland vanuit welzijn. Dit gezondheidsdenken kwam de eerste dag expliciet naar voren. Bijzonder hierin was de voor Nederland ondenkbare budgetten in het kader van gezondheidsbevordering door bewegen. Door bewegen te benaderen vanuit gezondheid was en is er in Zweden eigenlijk nooit discussie over het nut en noodzaak van bewegen en sport. Het begrip gezondheid werd daar als volgt omschreven:

Fysieke gezondheid

Gezondheid

Sociale
Gezondheid

Mentale
Gezondheid

Noot

¹ (Programme for International Student Assessment) is een grootschalig internationaal vergelijkend onderzoek, dat wordt uitgevoerd onder auspiciën van de OESO

Vol aandacht

Het aantal uren bewegingsonderwijs is in beide landen ten opzichte van Nederland gelijk. In Zweden is het daarbij vanzelfsprekend dat gezondheidseducatie een onderdeel is van het takenpakket van de docent. De docent bewegingsonderwijs is de gezondheidsmakelaar binnen de school.

In Finland is het denken vanuit gezondheid minder vanzelfsprekend. Maar ook daar is de kracht en het effect van Bewegen en Sport onomstreden. Het land heeft een rijke geschiedenis in de sporten: speerwerpen, skiën, roeien en natuurlijk ijshockey. In de parlementaire geschiedenis van Finland valt op dat drie voormalig topsporters later als minister-president werden verkozen. Evenals Zweden bestaat er in Finland geen discussie over de opvoedende waarde van bewegen en sport in de vorming. Wat vooral in Finland meespeelt is het feit dat men leeft in alle ruimte en vaak midden in de natuur. Waar in Nederland 16,5 miljoen mensen leven op ongeveer 42.000 km² is dat in Finland 5,3 miljoen op 360.000 km².

Voor revalidatie

Het bewegingsaanbod in Finland is sterk afgestemd op het individu en gaat om fun en beleving van de beoefenaar. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de projecten van the Young Finland Association: Nuori Suomi. In tegenstelling tot Nederland is er in Finland maar één organisatie die zich richt op bewegen en sport voor kinderen en jongeren. Deze organisatie heeft een keurmerk ontwikkeld voor verenigingen op het gebied jeugdsport. Als een club is gecertificeerd als Seal Club kan men spreken van een bepaalde kwaliteit in bovenstaande resultaatgebieden.

Ambassadeurs

Een overeenkomst tussen beide landen was dat zij ambassadeurs, uit en voor allerlei verschillende bevolkingslagen en groepen, weten in te zetten om sport en bewegen bij mensen onder de aandacht te brengen. Zo worden werknemers bij Zweedse postkantoren ingezet als 'health ambassador' en zetten studenten van verschillende opleidingen zich in als 'mover' om de jeugd te stimuleren. Uitgebreidere informatie en presentaties uit beide landen staan op de website:

<http://www.platformbewegenensport.nl/?page=84> ◀

Contact:

bart.vandenbosch@kvlo.nl
miriam.appelman@kvlo.nl

Studiedag voortgezet onderwijs

*op vrijdag 27 mei 2011
op de ALO in Amsterdam*

Thema: 'Blijvend enthousiast bewegen... Hoe? Zo!'

Binnen de doelgroep in het voortgezet onderwijs zien we een afname in enthousiasme voor bewegen na de tweede klas. Uit onderzoek blijkt dat tot die tijd bewegingsonderwijs door de leerlingen als het populairste vak wordt gezien. Voor de afname in populariteit zijn diverse oorzaken aan te dragen. Die liggen soms buiten het bereik van de school. Denk aan het hebben van een baantje om in bepaalde behoeften te kunnen voorzien als uitgaan, roken, enz. Op deze dag willen we laten zien wat er binnen de school mogelijk is om leerlingen zo enthousiast te houden dat ze blijvend willen bewegen. In de verschillende workshops zal worden getoond hoe we daar in de les handen en voeten aan kunnen geven. Daarbij zal ook worden gekeken naar de relatie tussen het onderwijs en de sport. Voor in de lessen kijken we naar wat de rol van de docent, de sectie en de leerlingen zelf kan bijdragen. Dit wordt uitgewerkt in zowel praktijk- als theorieworkshops. De workshops bestaan o.a. uit: free-running, reflectie op leerlinggedrag, Good-practices 'Vmbo in beweging', Kin-ball en freegolf, Socialmedia in de gymles, zumba, klimmen, doelspelen en fietscross. Tevens wordt er aandacht besteed aan de toekomst van LO. Inschrijving via de website van www.kvloscholing.nl.

Donderdag 21 april 2011 van 15.30 tot 19.30 uur wordt er een tweede cursus 'van start met LO2 vmbo' aangeboden in Zeist

De cursus 'van start met LO2 op vmbo' is bedoeld voor docenten die LO2 op het vmbo willen invoeren. In de cursus wordt stilgestaan bij de kaders waarbinnen het nieuwe examenvak moet worden ingericht en de ruimte die scholen hebben gekregen om hun programma te realiseren. Het doel van de cursus is een eigen PTA voor LO2-vmbo te maken. Daarin worden de keuzes van de school duidelijk en biedt het een kader om het programma verder te ontwikkelen. Tijdens de cursus worden ook voorbeelden gegeven van verschillende programma's. De cursisten ontvangen een cursusboek met alle relevante informatie over LO2-vmbo en werkopdrachten om het PTA in te richten. Inschrijven kan bij Pascale.kwee@kvlo.nl.

Anders actievendag 2011

Op 21 juni vindt in het Corpus Congress Centre de Anders actievendag plaats. Meer informatie en het volledige programma staat op de site www.kvloscholing.nl.

De **puntenwaardering** voor de **KVLO-Registratie** staat bij de **studiedagen** op deze scholingspagina's **tussen haakjes** vermeld.

Scholingen van afdelingen en opleidingsorganisaties

Op de webkalender vind je nog meer interessante scholingen en evenementen van de diverse afdelingen en opleidingsorganisaties.

Digitaal KVLO-portfolio

Meer dan 1200 KVLO-leden zijn lid van het Initiële Register en waarschijnlijk hebben velen voldoende punten gehaald voor toelating in het Beroepsregister. Je kunt via de site www.kvloregistratie.nl, middels de pagina **meedoen**, gebruik maken van het stappenplan. Tevens is er op deze site veel informatie over het Register en het portfolio te vinden. Vragen met betrekking tot de registratie kunnen gemaild worden naar registratie@kvlo.nl.

Uitgebreide informatie over alle scholingen/evenementen? Zie de kalender op www.kvlo.nl

Inschrijving of een verwijzing daarvoor via www.kvloscholing.nl

SNOWBREAKS.NL
BY ROCKS N RIVERS

**Wintersportkampen
Educatieve Winterkampen
Gletsjer-skikampen
Bergsportkampen**

www.snowbreaks.nl

ROCKS N RIVERS
OUTDOOR & EVENEMENTEN

Ledeboerstraat 68b | 5048 AD Tilburg | Nederland
T. (013) 4690460 | F. (013) 4690461 | E. info@rocks-n-rivers.nl
Website: www.rocks-n-rivers.nl

Schoolkampen in de Ardennen!

TRENOMAT SCHEIDINGSWANDEN

De jongste generatie zaalscheidingen
Trenomat Acoustic®

- Geluidsreductie en geluidsabsorptie in alle zaaldelen door akoestisch wandmateriaal!
- Ook voor renovatie en verbeteren van de akoestiek in bestaande accommodaties!

TRENOMAT
DE GRAAF EN VAN STIJN BV

De Graaf en van Stijn BV
Postbus 32
2420 AA Nieuwkoop
Tel: (0172) 57 97 20
Fax: (0172) 57 26 70
www.trenomat.nl
info@trenomat.nl

Al 40 jaar gespecialiseerd in nieuwbouw & onderhoud

Stiller sporten..? Het kan!

Voorkom:
**Hoofdpijn - vermoeidheid - oorsuizingen
stemproblemen en gehoorschade**

Acour **Lawaaibestrijding b.v.**
info@acour.com
www.acour.com

Bel: 0497-387005 of kijk op
www.stille-sportzaal.nl

ACTIVITY MONITOR LAAT GEZINNEN MEER BEWEGEN

Het project 'Buu in Beweging' richt zich niet op de klassieke doelgroepen zoals dikke kinderen, ouderen met een bewegingsachterstand of allochtonen, maar op gezinnen en dat is nieuw. In gezinnen waarin vader, moeder of grote zus sporten, gaat ook de jeugd sneller en gemakkelijker sporten. Sporten hoort bij de gezinscultuur, zou je kunnen zeggen. De Activity Monitor staat daarbij centraal. Het meet beweging. Je kunt de Activity Monitor op veel verschillende manieren dragen, als halsketting of in je broekzak. Er staan bolletjes op en als je hem de hele dag hebt gedragen, kun je aan het aantal bolletjes dat gaat branden zien hoeveel je hebt bewogen. Als er zes bolletjes branden, heb je een score van honderd procent en je kunt ook nog drie bolletjes voorbij de honderd procent scoren." De Activity Monitor wordt persoonlijk geijkt. "Je doet eerst een nulmeting, waarbij je het apparaat tien dagen draagt. Op basis daarvan bepaal je de doelstelling. Je kunt natuurlijk niet verwachten dat iemand die al wat ouder is of slecht ter been, hetzelfde beweegt als een topatleet.

Eerste sportactieve school in Groningen

De Brederoschool krijgt als eerste Groninger basisschool het plakkaat uitgereikt wat hoort bij de certificering als sportactieve school door NOC*NSF en KVLO. De school krijgt dit certificaat omdat zowel binnenschools als buitenschools ruim aandacht wordt gegeven aan jaarlijks terugkerende sportactiviteiten. Om de certificering te vieren werd drie weken lang niet alleen gesport, maar door de leerlingen onderzoek gedaan naar sporten en werden muurkranten gemaakt over allerlei sporten.

Woensdag 23 maart werd het project groots met een tentoonstelling, presentaties, sportactiviteiten, een sponsorloop afgesloten en was de officiële overhandiging van het bord 'Sportactieve school' door Erwin Koeman.

Redactie: Hans Dijkhoff

Prestatiebeloning in het onderwijs?

Een nieuw plan van de staatssecretaris, hij stelt 250 miljoen beschikbaar voor prestatiebeloning. Daarmee grijpt hij in in de arbeidsvoorwaarden van het personeel in het onderwijs. Dat is met de decentralisatie het terrein van de bonden en de raden. Op dit moment kan ook al 'prestatiebeloning' worden toegepast, hetgeen niet of nauwelijks gebeurt. Het is dus nog maar de vraag of het onderwijs op dit soort plannen uit Den Haag zit te wachten. Daarbij lijkt het er op dat enkelen een hoger salaris kunnen krijgen terwijl de rest voorlopig een nullijn voor de kiezen krijgt. Ons advies aan de staatssecretaris: Laat het gewoon aan de sociale partners om een bestemming te vinden voor dit arbeidsvoorwaardengeld!

De onderhandelingen voor een nieuwe CAO in het voortgezet onderwijs zijn op 1 maart jl. gestart. Alles is er op gericht om voor 1 mei 2011 een nieuwe CAO-VO overeen te komen. De gezamenlijke inzet van de werknemersorganisatie en de inzet van de VO-raad zijn te vinden op de website.

VOORJAARSVERGADERING 2011

De 149ste algemene voorjaarsvergadering van de KVLO zal gehouden worden op vrijdag 20 mei in Kaap Doorn Conferentiecentrum te Doorn.

Dagindeling

09.45 uur	Ontvangst.
10.15 - 12.00 uur	Huishoudelijke vergadering.
12.15 - 13.45 uur	Lunch.
14.00 - 16.00 uur	Openbare vergadering met drie sprekers.

Voorlopige agenda van de huishoudelijke vergadering

- 1 Opening en mededelingen.
- 2 Samenvatting notulen wintervergadering (LO 3, pag. 16 e.v.).
- 3 Voorstellen hoofdbestuur:
- Statuten wijzigen.
- 4 Jaarrekening 2010.
a) Rekening en verantwoording 2010 (deze is in bezit van de afdelingsbesturen).
b) Decharge bestuur.
- 5 Jaarverslag 2010.
Het volledige jaarverslag wordt verzonden naar de afdelingsbesturen en verschijnt op www.kvlo.nl achter MijnKVLO. KVLO-leden kunnen het volledige jaarverslag opvragen bij het bureau.
- 6 Voordracht nieuwe bestuursleden.
- 7 Presentatie scenario's koersverkenning.
- 8 GO-zaken.
- 9 Rondvraag.
Schriftelijke vragen zullen eerst worden behandeld.
- 10 Sluiting om 12.00 uur.
Als vertegenwoordiger van je afdeling krijg je eersteklas treinkosten vergoed en vrijstelling van je school.

De Academie voor Sportstudies van De Haagse Hogeschool
zoekt per 1 augustus 2011 voor de HALO een

• Docent Bewegen en Muziek (0,4 fte)

Functie-inhoud

Onze nieuwe collega,

- verzorgt onderwijs in het aandachtsgebied Bewegen en Muziek
- denkt actief mee over lesstof, literatuur, visie, trends en vaardigheden die aansluiten bij het VO en/of PO;
- kan worden ingezet als inhoudsdeskundige, toetsontwikkelaar en beoordelaar, als studieloopbaan begeleider (incl stages), begeleider bij projecten en als afstudeercoach;
- levert een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van de opleiding door actief te participeren in teamoverleg en commissies;
- onderhoudt contacten met het werkveld, stelt zichzelf op de hoogte van relevante (inter)nationale ontwikkelingen binnen het vakgebied, deelt dit met collega's en vertaalt dit naar het onderwijs.

Het profiel

Onze nieuwe collega,

- heeft enige jaren werkervaring binnen het genoemde aandachtsgebied;
- heeft een (bij voorkeur) relevante opleiding op Masterniveau;
- heeft (bij voorkeur) een aantoonbare achtergrond in het werkveld;
- heeft affiniteit met het hoger beroepsonderwijs en heeft (bij voorkeur) ervaring met onderwijs en onderwijsontwikkeling;
- heeft een onderwijsbevoegdheid;
- is creatief, sportief en heeft aandacht voor kwaliteit;
- is goed in staat het eigen werk te managen en is bereid tot teamwork;
- vindt het vanzelfsprekend een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de opleiding in het algemeen;
- kan individueel belang ondergeschikt maken aan opleidingsbelang;
- kan effectief omgaan met tijdsdruk en is bereid incidenteel in de avond of het weekend te werken.
- de visie van de sectie uitdragen en overbrengen

Arbeidsvoorwaarden

- Arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-HBO.
- Het bruto-salaris bedraagt maximaal € 4.365,- (schaal 11) bij een 40-urige werkweek (exclusief vakantietoeslag en 13e maand). Inschaling zal plaatsvinden op basis van leeftijd, opleiding en ervaring.
- Aanstelling vindt plaats in tijdelijke dienst voor 1 jaar met mogelijkheden voor verlenging.

Informatie

Voor nadere informatie over de inhoud van de functie kunt u contact opnemen met:
Dhr. E. van den Haak, teamleider HALO, telefoon: 070 448 3238 of per e-mail:
E.vandenHaak@hhs.nl

Solliciteren

Vul het sollicitatieformulier in op www.dehaagsehogeschool.nl/vacatures en voeg een motivatiebrief en cv bij. De sluitingsdatum is 9 april 2011.

Medewerkers én studenten van De Haagse Hogeschool stellen zichzelf en elkaar voortdurend vragen.

Ze onderzoeken, verleggen grenzen. Dat verwachten we ook van hen: op die manier kunnen zij en wij hun talent ontdekken en ontwikkelen.

Voor studenten is 'De Haagse' een plek waar zij worden opgeleid tot wereldburger, voor medewerkers een omgeving waar zij zich professioneel verder ontwikkelen. Ruim 20.000 studenten en 1.700 medewerkers werken dagelijks samen in een eigenzinnige en kwalitatief hoogwaardige leer- en werkomgeving. Die hen prikkelt, uitdaagt en aan het denken zet.

gym

sport

spel

Flexibel van uur tot uur

Onze inrichtingsconcepten zijn gebaseerd op multifunctionaliteit en hanteerbaarheid. In een handomdraai creëert u nieuwe mogelijkheden en uitdagingen met optimale differentiatiemogelijkheden. Snel, veilig en verrassend veelzijdig.

janssen • fritsen
van educatie tot wereldprestatie